ПРОМІНЬ

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

PROMIN

Іван Франко

Рік XXVI, ч. 9 ВЕРЕСЕНЬ — 1986 — SEPTEMBER Vol. XXVI, № 9

ПРОМІНЬ

Рік XXVI ВЕРЕСЕНЬ 1986 Ч. 9

видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

раз у місяць з винятком липня

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплати і всю кореспонденцію слати на адресу:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B.,

Winnipeg, Man., Canada

R2W 3R4

Річна передплата в Канаді та до інших країн $12.00

Одно число 1.20

PROMIN

№ 9 SEPTEMBER, 1986 VOL. XXVI

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Correspondence and subscriptions should be addressed to:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B.,

Winnipeg, Man., Canada

R2W 3R4

Subscription in Canada and other countries $12.00

Single copy 1.20

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи і виправляти мову. Хочемо дати місце в журналі всім тим, що дописують і тому всякі дописи мусять бути чітко написані і без обширних описів.

ЗМІСТ:

Леся Храплива — Княгиня Ольга 1

Т. Г. — Українська родина, її стан і потреби 1

— Відбулась крайова конференція 3

Д-р С. М. Фостун — Життя і творчість Ів. Франка 5

Уляна Пелех — Як діти допомагали Україні 8

— Видав. СМОЛОСКИП — 5 том творів Хвильового 9

А. Шевель — Окружний З'їзд в Роблін, Ман. 10

City of Winnipeg 11

О. Бризгун-Соколик — Інтерв'ю з О. Мак 12

Lastiwka performs at EXPO '86 15

Helen Marko — National Council of Women 16

Nuclear Disaster in Ukraine 16

A. Kachkowski — Unveling of the "Heritage Door" 17

Exhibition Schedule 17

Mrs. Mary Pankiw Elected 18

Ювілей п-ва Горецьких 18

Нашим дітям 19

О. Б. — Відзначення Є. Романюк 22

Українки з українськими стравами на ЕХПО 24

Канада — Охорона дітей 25

Родинна і громадська хроніка 26

Річні звіти 28

Квіти незабутнім 30

С. Кульба — Довкола дому 32

Рисунок обкладинки — ДАРІЯ БРОДГЕД

Ілюстрація — Іван Франко у 130-ліття народження, гляди стаття на стор. 5.

Second Class Mail Registration Number 1925

International Standard Serial Number ISSN 03802140

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

УКРАЇНСЬКА РОДИНА, ЇЇ СТАН І ПОТРЕБИ

Тривога про родину. Вісник СКВУ ч. 1. (9) ще з лютого 1981 року, а за ним українська преса закликають Церкви, організації, наукові установи, усю зорганізовану громадськість прийти батькам з допомогою у вихованні дітей.

Традиційні моральні й суспільно-етичні вартості в цілому світі тепер нарушені наслідком багатьох причин, а в тому й ліберальної системи виховання, втечі людей від релігії.

Українська родина в Україні виставлена ще й на додаткові небезпеки. Діє там цілеспрямована та послідовна атака на живі джерела національної духовости народу. Тож свідомість цього мусить мобілізувати нас пляново й віддано віддати свої сили цій найважливішій ділянці праці Союзу Українок. Це ж бо материнський найперший, найвідповідальніший обов'язок. Жіночі організації повинні дати ініціятиву до мобілізації сил для допомоги родинам. Які повинні бути вияви цієї мобілізації.

1) Створення при КУК-у Виховної Ради (з представників усіх середовищ, що повязані з вихованням (Церкви, шкільництво, молодіжні організації),
2) Виготовлення відповідних виховних матеріялів у допомогу батькам,
3) Організувати гуртки батьків при парафіях,
4) Приступити до підготовки і відбуття педагогічного конгресу.

Завдання виховної Ради при КУК-у. Виховна Рада дбає про активність у вихованні Церков шляхом: 1) творення батьківських гуртків при парафіях. Проповіді в церквах, на сходинах допоміді, гутірки батьків, організування відповідних святкувань для молоді, пляновe відбування традиційних релігійних святкувань з участю дітей і молоді; 2) збирання фондів і висилка молоді на курси українознавства до Гарварду, в Римі (для католиків, УКУ і УВУ (в Мюнхені), організовані поїздки молоді в Україну (перед тим належно підготованої!); 3) організування фестивалів „живого слова" „Свята книжки", конкурсів для учнів Рідних шкіл і Двомовних шкіл в різних містах; 4) приготовлювання касет, ілюстрацій коротких фільмів, платівок тощо з матеріялами для дітей і молоді (їх могли б набувати батьки, школи та організації!). На такий матеріял є широкий попит. Виховна Рада при КУК повинна б дбати про їх виготовлення та розповсюдження.

Нам відомі засоби протидії асиміляції, а з тим піднесення рівня виховання взагалі, а національного зокрема. На першому пляні повинно бути поглиблення релігійного й патріотичного виховання, бо від цього залежить поглиблення духовости. Багато людей не мають гідної християнина мети життя. Вони віддалені від Церкви, не знають куди вони мають прямувати, куди зайти у своєму житті. Ніколи такі люди глибше не задумуються над тим, чого вони живуть, не аналізують свого духового стану, свого відношення до інших людей. Не думають про те — кого і за що вони люблять, чи, навпаки, не люблять. Що є основою їхньої любови, чи ненависти. Одні люди, зустрівши труднощі і перешкоди в житті, не хочуть їх поборювати, попадають у депресію, інші йдуть до мети „по трупах", уживаючи нечесних засобів. А скільки таких, що йдуть до мети шляхом Франкових каменярів, розбиваючи впертим зусиллям скалу, що стоїть на їхньому шляху. Серед молоді рідко зустрічаємо зрілих, тобто таких, що вміють щиро любити Бога,

КНЯГИНЯ ОЛЬГА

Княгиня Ольга на межі
В золототканій шаті.
Схилилися в поклоні їй
Полян поля багаті.

Княгиня Ольга на межі:
Куди веде дорога?
Чи до Перунових жерців,
Чи в храм Іллі, до Бога?

Княгиня Ольга хрест взяла,
Поля перехрестила.
Зашелестіли щось жита
І квіти похилились.

Пішла у церкву на горі,
У Господа святиню.
Топтала стежку по ріллі —
Нам нею йти і нині.

Серпанок білий розвівав
Немов вітрило-вітер,
А попри стежку, поміж трав
Цвіли Вкраїни квіти.

Леся Храплива.

Батьківщину, людей, працю, правду, красу. А духовий же ріст не має меж. Зрілість виявляється у гармонійному співжитті з іншими людьми, у сприянні добру і щастю інших людей. А дбайливість про щастя інших людей вимагає керування собою — цієї найтяжчої вмілости, яка вимагає самодисципліни, жертви для добра інших. Така людина вміє відрізняти важливі речі від менше важливих, корисне від шкідливого, вона признається до своїх помилок, старається їх направити, її риса — це лагідність у відношенні до інших людей, зрівноваженість і прихильність до них.

Запорукою зрілости людини є її радість жертвувати, а не навпаки — постійне прагнення діставати для себе. Тому жертвування на добро іншим, дбайливість про батьків, про близьких — це справжнє джерело радости, кріпка підвалина щастя людини.

Можна б наводити багато ознак занепаду духового життя, причин занепаду родини, але нам треба шукати засобів поборювання його. У Канаді, наприклад, ведуться акції для опіки над дитиною, у провінціях заплянованні широкі акції допомоги родинам (в Онтаріо є аж 23 спеціяльних комісій). До співпраці з урядами прийшли університети, каледжі, працівники окремих міністерств, які виступають у громадах з доповідями, зголошуються до т. зв. „старших батьків" — опіки над дітьми, у виготовленні посібників для батьків, щоб їм допомогти виконувати їхні виховні обов'язки, у ролі організаторів курсів для батьків, для улаштування культурного дозвілля дітям у парках, культурних розваг у формі відвідування музеїв, виставок та різних інших культурних центрів.

Онтарійський уряд веде цікаву програму т. зв. діялогу уряду з родинами. Мета його — пожвавити уважливість батьків до виховних завдань шляхом конференцій, шляхом видавання відповідних книжок, журналів, брошур тощо. Відбуваються конференції представників уряду (спеціялісти окремих ділянок) з батьками. Багато можна прочитати в цих матеріялах про родину. Заіснувала значна зміна поміж равньою родиною і теперішньою, коли брати до уваги силу родинних почувань. Колишня родина з дідусями, бабунями, дядьками, тітками, багатьома дітьми давала дітям в таких родинах змогу виростати й виховуватися, сказати б соціялізуватися, вростати в спільноту. Теперішня мала мобільна родина, що часто змінює не тільки хату, але й середовище, а те середовище є іншонаціональне, воно, майже в більшости випадків впливає більше на дітей, ніж працюючі батьки. Таке іншонаціональне середовище у висліді розвиває в дітей аспірації бути незалежними від батьків і родини. Додаймо ж до цього ще й те, що не тільки чуже середовище руйнує зв'язок дітей з родиною, але мішані подружжя, розводи, поновні одруження батька чи матері, можливість економічного унезалежнення дітей, змога дітям користати з різної форми комунікації (радіо, телевізія, подорожі в чужі країни) сприяють інтернаціоналізації їх, тобто почуватися членами не малої нуклеарної родини, але родини — спільноти, а то й світової. Тож інтернаціональне виховання, яке є ідеалом комуністичної Росії, відбувається проти нашої волі й наших ідеалів і серед нас. Імперіялістичні нації прямують до того, щоб менші народи перетворилися на росіян, американців чи англійців та інших. А в житті нема справжніх інтернаціоналістів, бо стати ними неможливо. Якщо є серед нас такі, що себе називають інтернаціоналістами, то це люди, які відстали від свого, а до чужого їх не прийняли. Вони ні гави, ні ворони. Це негативні типи. Правда, є духові велетні, які своєю творчістю збагатили не тільки свій народ, але й цілий світ. Вони служать всім народам. А проте, вони приналежні до своїх націй і ті ними пишаються.

.... **Т. Г.**

(Продовження буде)

Велика втрата...

Смерть сенатора Павла Юзика, як велику втрату, відчуло все українське громадянство, не лише в Канаді, але й далеко по за її межами.

Сенатор Павло Юзик упокоївся 9 липня 1986 року у військовому шпиталі в Оттаві, місто, в якому проживав з родиною від 1963 року, від часу свого посту сенатора в столиці Канади.

Українська преса присвятила багато місця на своїх сторінках, оцінюючи його заслуги і поділяючи жаль по втраті державного достойника Канади й українського провідника. Редакція журнала „Промінь" прилучується до висловлених співчуттів, а зокрема засилає своє співчуття родині покійного сенатора Павла Юзика.

ВЖЕ МОЖНА НАБУТИ КНИЖКУ

„Півстоліття на громадській ниві"

Є ЦЕ ДВОМОВНА, БАГАТО ІЛЮСТРОВАНА КНИГА — НАРИС ІСТОРІЇ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ, ЩО ВКЛЮЧАЄ ІСТОРІЮ П'ЯТЬОХ ПРОВІНЦІЙНИХ ЕКЗЕКУТИВ, ІСТОРІЮ ВІДДІЛІВ СОЮЗУ.

ОКРЕМИЙ РОЗДІЛ ДВОМОВНОЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ КАНАДИ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ ТА ІСТОРІЯ ЧОТИРЬОХ МУЗЕЙНИХ ФІЛІЙ.

ЦЕЙ НАРИС ІСТОРІЇ ОПРАЦЬОВАНО Й ВИДАНО ЛИШЕ ЗА 50-ЛІТТЯ, ВІД 1926-1976 Р.Р.

ККНИЖКА В ГАРНІЙ МИСТЕЦЬКІЙ ПОЛОТНЯНІЙ ОПРАВІ, МАЄ 1034 СТОРІНОК ДРУКУ. ЦІНА В ПРОДАЖІ 40.00 ДОЛЯРІВ.

ДЛЯ ОЩАДЖЕННЯ КОШТІВ ПЕРЕСИЛОК КУПУВАТИ МОЖНА У МІСЦЕВИХ ВІДДІЛІВ СОЮЗУ УКРАЇНОК, АБО ЗАМОВЛЯТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ НА АДРЕСУ:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th STREET EAST,
SASKATOON, SASKATCHEWAN
S7K 0L1

Відбулась Крайова Конференція Союзу Ужраїнок Канади

В днях 30 і 31 липня та 1 серпня 1986 року відбулася у Ванкувері друга з черги в цьому році Крайова Конференція ,перша відбулася в місяці лютому 1986 р.) Союзу Українок Канади.

Наради відбувалися в приміщеннях Британ-Колюмбійського університету. До поважного числа учасників Конференції причинилися святкування 1000-ліття хрещення України ванкуверськими громадами Західньої Епархії Української Православної Церкви, а свого роду атракцією було також у Ванкувері ЕКСПО 86.

Головним завданням Конференції, як подає голова Союзу Українок Канади, Анна Холод у своїм слові: „В загальному, ми зібралися, щоб обговорити специфічні теми, які цікавлять і нуртують серед українського жіноцтва в Канаді".

На першій сесії, вечером 30 липня, доповідь „Приготування до емеритури і полагодження маєткового стану" виголосила — Доня Сенів (правник).

Чергового дня було виголошено ряд різних промов на виховні теми. „Рідніта Недільні школи" — реферувала Катерина Чернявська і Целіна Качковська.

„Плянування і праця в розвитку української культури" — доповідали: Анастасія Шемеляк-Радомська, Вікторія Пушка і Маріянна Зузак.

„Міжнародні зв'язки в багатокультурній Канаді" — реферували: Галя Клапущак і Марія Вакалюк.

„Зловживання дітей і дорослих" — доповідь Фрозини Романчук.

Перегляд (звітування) у приготуванні до святкувань 1000-ліття хрещення України — Анна Звоздецька і Анна Холод. Журнал „Промінь" — Одарка Гаталай.

Вечером 31 липня відбувся бенкет-вечеря, на якім гостем доповідачем була Надія Дячук з Оттави — „Роля жінки в політичних справах". В той самий час відбулося відслонення щойно виданої книжки „Півстоліття на громадській ниві. Відслонення виконала голова Союзу Українок Канади — Анна Холод в присутности авторки Наталії Когуської, яка виголосила окреме слово про значення історії в житті організації.

Чергового дня в п'ятницю, в ранішній сесії звітувала зі своєї праці голова Комісії Взаємовідносин С.У.К. і СФУЖО — Марія Ткачук, після чого відбулася ділова дискусія. Ко-

ПОВІДОМЛЯЄМО

про підвишку передплати „Променя"

Подаємо до відома нашим читачам-передплатникам, що з початком 1987 року, цебто — від 1-го січня, передплата журналу буде коштувати 15.00 долярів річно.

Причиною підвишки передплати є високі кошта видавання журналу.

Ми через останніх шість років не підвищували ціни, помимо того, друкарня за той час два рази піднесла ціну на друкування „Променя". Зросли ціни на папері, працівниках друкарні, високі оплати кліш і пошта. Рятувало нас членство своїми піжертвами і відділи та читачі. Так далі не можемо йти.

Проголошуємі підвишку завчасу. Ви можете заплатити Вашу передплату наперед по старій ціні тепер і до кінця грудня, одначе по Новім році, старе заборгування буде по новій ціні, наприклад, коли Ви завинили за рік 1986, то по Новім Році за цей довг Ви вже будете платити по новій ціні — 15.00 долярів.

Так само просимо пам'ятати, що кожна передплата має вплачуватися — РІК НАПЕРЕД. Дехто цього ніяк не може зрозуміти і з упімненням за минулий рік покривають лише довг і стають дальше післяплатниками.

Редакція і адміністрація „Променя".

ВІДБУЛАСЯ КОНФЕРЕНЦІЯ

(Продовження зі стор. 3)

місія продовжує свою працю, згідно з рішенням З'їзду в 1986 р. Це була остання сесія крайової конференції. З головніших справ відбулось вручення нагород з проголошеного конкурсу, реферувала голова жюрі — Катря Шолтер.

По цім слідувала цінна доповідь референтки молоді Галини Мельник під. н. „Наш плян для української молоді".

Після реферувань певних ділянок або доповідів дотичних питань відбувались дискусії, в яких брали участь поодинокі членки-делеґатки.

По закінченні конференції всі учасники включились в багату і величаву програму святкувань 1000-ліття хрещення України.

Звідомлення із 2-го конкурсу ім. Станислава Людкевича

В днях 7-го і 8-го червня 1986 року відбувся в Торонті 2-ий Український Міжнародній Конкурс ім. Станислава Людкевича.

В конкурсі взяли участь піяністи: Роман Шевчук і Міріям Худьо із ЗСА; Борис Медицький, Павліна Соколик, Петро Крочак, Таня Юхименко, Мія Бах, Марія Дольницька — із Канади. В сесіях сольоспіву виступали: Дарця Парада із ЗСА; Лариса А. Шепетик, Тетяна Подлуська, Дарія Селемка і Лілея Волянська — із Канади.

За успішну участь в сесіях виконавці одержали дипльоми.

В суботу 7-го червня, сесіями фортепіяну і сольоспіву провадили члени жюрі в складі: Дарія Каранович і Андрій Добрянський із ЗСА і Зеновій Лавришин із Канади.

Загальний музичний рівень сесій був дуже високий, у висліді чого жюрі вибрало виконавців і програму до фінального концерту, який відбувся в неділю 8 червня. Після вислухання програми концерту, жюрі призначило нагороди: першу нагороду одержала піяністка МАРУСЯ ДОЛЬНИЦЬКА (Монтреаль, Канада); другу нагороду одержала піяністка МІЯ БАХ (Оттава, Канада) і третю нагороду (сольоспів) одержала ДАРІЯ СЕЛЕМКА (Ошава, Канада).

Управа Українського Музичного Фестивалю в Торонті заплянувала такі конкурси відбувати що п'ять років, а між тим відбуваються музичні вестивалі-конкурси для середньошкільної музикуючої молоді. В такому часі є змога підховати до Конкурсу ім. Станислава Людкевича нових музиків.

Згідно з пляном, наступний Міжнародній Конкурс ім. Станислава Людкевича відбудеться у 1991 році в Торонті, Канада.

Рада для Справ Культури при Секретаріяті СКВУ

Перепрошуємо читачів . . .

За спізнення числа журналу з серпня, щиро перепрошуємо наших читачів. Число 8 мало вийти з друку в першій половині місяця серпня, але спізнене з причин друкарні.

Редакція.

Д-р Святомир М. Фостун

Життя і творчість Івана Франка

„На дні моїх споминів — десь там у найглибшій глибині горить вогонь... Це вогонь з кузні бого батька. І мені здається, що запас його я взяв дитиною у свою душу на далеку мандрівку життя. І що він не погас досі."

Так писав про свої перші дитячі переживання Іван Франко — великий Каменяр, публіцист, політик, поет, літературний критик, історик, соціолог, драматург, редактор, філософ, перекладач чужомовної літератури, громадянин, що все своє життя присвятив для народу і України.

Народився Іван Франко 15 серпня 1856 року в селі Нагуєвичах, Дрогобицького повіту, в Західній Україні, в родині сільського коваля. Його раннє дитинство пройшло під великим впливом батька, людини простої, але дуже розумної, і з батьківської кузні Іван Франко виніс глибоку любов до праці, української пісні та українських справ. У шостому році життя батько віддав малого Івася в сільську школу до сусідського села Ясенці Сільної, а в 1864 р. Івась перейшов до так званої нормальної школи, а звідти до дрогобицької гімназії. Нелюдську поведінку учителів, катування учнів описав пізніше Франко в своїх коротких оповіданнях „Schon schreiben", „Олівець", „Отець гуморист" та інших.

На дев'ятому році життя І. Франко втратив батька. Його ще молода мати не могла впоратися з господарством і вийшла заміж удруге за Гриця Гаврилюка. Франків вітчим виявився дуже доброю людиною і завдяки йому Іван Франко зміг закінчити з відзначенням гімназію в 1875 році. В гімназії учителі по-різному впливали на І. Франка, але він шукав власних доріг у житті. І. Франко наполегливо вивчає чужі мови, знайомиться з творами класиків, захоплюється політичними науками, історією, філософією, політичною економією, робить перші спроби літературної творчости, вивчає майже напам'ять „Кобзаря" Т. Шевченка, цікавиться творами Марка Вовчка, Панаса Мирного.

В 1875 році І. Франко закінчивши гімназію поступає на філософський факультет Львівського університету. Стає членом студентського товариства „Академічний Кружок." Там і запізнається з М. Павликом, та починає друкувати в журналі згаданого товариства „Друг" свої перші поезії. Зразу було видно, що в літературу прийшла нова свіжа сила. В 1876 році академічне товариство випустило альманах „Дністрянка" і в цьому альманаху І. Франко помістив свої два більші оповідання „Два товариші" і „Лесишина челядь". Університетські сухі виклади не захоплюють І. Франка. Він і сам признається, що „слухаючи клясичну філологію у Венцлевського я позіхав"... Але зате він пристрасно читав клясиків і тодішніх письменників та поетів. Збагачує своє знання новими ідеями, глибшим пізнанням життя і вивчанням умовин життя робітництва і селянства.

В липні 1877 року І. Франка і всю редакцію „Друга" австрійська поліція ув'язнила під закидом ширення соціялістичних кличів між громадянством. Причиною заарештування Івана Франка був лист Драгоманова, що його привіз польський політичний емігрант Еразам Кобилянський (Міхал Котурніцький). Він зупинився у Львові, в готелі, попав у руки австрійської поліції, яка при обшуку знайшла листа, що його Драгоманів передав для Івана Франка. В листі М. Драгоманів давав вказівки, що робити українській молоді, І. Франкові радив об'їхати Закарпаття, щоб ближче обзнайомитися з життям закарпатських українців.

До часу судової розправи І. Франко і його товариші перебували в в'язниці. Це був найтяжчий період у житті молодого поета. Його потрактовано як звичайного проступника й приміщено його разом із злодіями та волоцюгами в тісній і брудній камері, а в'язнична обслуга дошкуляла йому постійними обшуками, та ображала його гідність як людини в різний спосіб.

Іван Франко промучився у в'язниці дев'ять місяців аж до часу судової розправи, на якій І. Франка визнали винним за приналежність до таємної соціялістичної організації і покарали його кількатижневим ув'язненням. І це сталося в державі, в якій соціялістичні організації існували легально, а соціолог Шеферле був навіть членом австрійського уряду.

Саме ув'язнення, хоч яке дошкульне, не було таким ударом для І. Франка, як постава українського громадянства до нього після виходу з в'язниці. Його викинули з „Просвіти", заборонили приходити на Бесіду, не хотіли з

ним вітатися й зустрічатися. Одним словом І. Франкові не стало місця серед українського суспільства. Що ж тоді йому залишилося зробити? Чи мав І. Франко відмовитися від українства чи йти далі твердим шляхом каменяра, лупати скелі, нести нове добро для поколінь. Іван Франко вибирає без вагань службу для свого народу. Він свідомий, що його жде велика боротьба, але водночас сповнений великою непохитною вірою в перемогу тих думок і кличів, що їх він голосив, стає до праці й боротьби за краще світле української нації. Свою рішучу й непохитну настанову І. Франко характеризує у вірші „Каменярі". Безстрашні і завзяті каменярі вони лупають молотами зловісну камінну скелю, що символізує старий світ. Ні бурі, ні холод, ні смерть товаришів, ані насмішки ворогів не спиняють праці та поступу каменярів. В одну громаду скуті, вони невтомно посуваються вперед назустріч волі й правді.

Вийшовши з в'язниці І. Франко разом із М. Павликом починає видавати місячник „Громадський Друг", і в ньому друкує повість „Боа конструктор", „Каменярі", низку бориславських оповідань, поміщував критичні і публіцистичні статті. Очевидно, що старше громадянство ігнорувало цей часопис, і ставилося вороже до його видавців. Поліційне переслідування і цензура, та брак фінансових засобів примусили видавців припинити видавання „Громадського Друга". Так само не вдалася спроба з видаванням журналу „Молот". Тоді І. Франко починає видавати „Дрібну Бібліотеку", в якій малими книжками друкує свої власні твори, або переклади з европейських письменників. Нав'язує теж співпрацю з віденським „Слов'янським Альманахом" і друкується в польському часописі „Tydzien Polski".

Одночасно продовжує студії в університеті, де крім дисциплін філософського факультету, вивчає економічні науки. І. Франка цікавить соціялізм, що тоді захоплював студентську молодь. Він вивчає його основно, пізнає недоліки соціялізму і відчуває, що не може погодитися з ніякою соціялістичною системою. Він уважає, що гуманне виховання народніх мас повинно базуватися на поступі, поширенні освіти, науки й національної свободи, і в тому розходився з поглядами соціялістів.

На весні 1880 року Івана Франка знову заарештували й намагалися прилучити його до судового процесу сестер Павликів і селян Фокшеїв. Франко перебув у в'язниці впродовж трьох місяців і свої важкі переживання описав в оповіданні „На дні". Вийшовши з в'язниці І. Франко написав поему „Вічний революціонер". В 1881 році Іван Белей почав видавати журнал „Світ", що об'єднував українські поступові сили по обох сторонах Збруча. В ньому співпрацювали: Олександер Кониський, Іван Нечуй-Левицький, Борис Грінченко та інші. Але найбільше друкувався в журналі таки сам І. Франко. В тому часі він написав багато різних менших праць, переклав „Фауста" Ґете і написав повість „Захар Беркут", що була на конкурсі часопису „Зоря" і одержала премію. Але в 1882 році через урядові переслідування і байдужість українського суспільства „Світ" перестав виходити й це був сильний удар для української культури.

І. Франко стає щораз більше відомим письменником. Його творчістю захоплюється молодь, а старше громадянство, яке сторонило ввесь час, починає тепер цікавитися І. Франком і його запрошують до співпраці в „Ділі" і в „Зорі". І. Франко поміщує в тих часописах свої твори, різні публіцистичні і наукові розвідки, опрацьовує велику розвідку з історії Галичини XIX ст. Він не має морального вдоволення зі співпраці з народовцями, бо відчуває, що вони ставляться до нього з застереженням і над його працями висіла постійно їхня цензура. В 1884 році народовці таки викинули І. Франка з редакційного складу.

Шукаючи можливостей заснувати свій власний часопис, І. Франко двічі їздив до Києва, і там у 1886 році одружився з Ольгою Хорунжинською. Матеріяльне положення і родина примусила І. Франка шукати дебудь праці і він поступив до редакції польського часопису — „Kurjer Lwowski", де, як пізніше висловлювався, вибув „десятилітню панщину". Це була трагедія письменника, що постала таки з вини українського громадянства.

Український академік Сергій Єфремов так пише про це: „Ця трагедія з одного боку дуже шкідливо відбилася на розвитку художнього таланту І. Франка, бо зневолила його саме в часі найвищого його розвитку впрягатися в ярмо дрібної щоденної газетярської праці, — з другого на той час позбавила українське письменство енергійного й талановитого пера. Прикований злиднями й нетерпимістю земляків І. Франко все менше і менше має змогу писати українською мовою... Єдине заспокоєння з праці І. Франка в тому десятилітті, що він усе таки не перестав служити своїй батьківщині, бо свої

твори і в чужій мові поет присвячував українському письменству, українській історії і українській культурі взагалі".

В 1890 році І. Франко почав видавати окремий часопис „Народ" і організовує українську радикальну партію. Програма партії ставила наголос на освідомлювання народніх мас і повела завзяту боротьбу з москвофільством і млявістю тодішніх українських політичних діячів та виступила гостро проти спроб погодження з польською шляхтою. Душею і промотором партії стає І. Франко. Він їздить по всій Галичині, промовляє, укладає брошури, пише статті, гострі памфлети, в яких критикував нещадно своїх противників, закидаючи їм вузький світогляд, опортунізм і нерозуміння справжніх народніх інтересів.

У 1892 році І. Франко виїжджає до Відня і там одержує ступінь доктора філософії за свою наукову працю про старинний роман „Варлаам і Йоасаф". В 1895 році професорська колегія львівського університету обрала Івана Франка доцентом на вільну тоді катедру української літератури, одначе, міністерство освіти не затвердило вибору з уваги на політичну діяльність письменника. З того часу І. Франко присвячується виключно літературній діяльності. Засновує новий літературно-науковий двомісячник „Життя і Слово" і ставить його на висоту західньоевропейських літературних журналів. Співпрацює з НТШ і поміщує свої наукові праці в „Записках Наукового Товариства ім. Шевченка".

Авторитет І. Франка був величезний. В 1898 році у 25-ліття його невтомної творчої праці українське громадянство влаштувало йому ювілейне свято. З усіх усюдів вітала Івана Франка українська молодь, свідоме селянство, і поступова інтелігенція. Спільне привітання надіслали письменникові найвизначніші тодішні діячі і письменники і музики як: Михайло Старицький, Микола Лисенко, Леся Українка, Євген Чикаленко, Олександер Кониський, Агатолій Кримський та багато інших. Ювілейний рік приніс велику славу І. Франкові. Він був визнаний великим ученим, найбільшим тогочасним українським письменником і діячем, та здобув собі славу европейського письменника і поета. За його наукові праці харківський університет зробив І. Франка почесним доктором, а також в Академії Наук у Петербурзі були думки, щоб І. Франка вибрати дійсним членом цієї Академії. Життя укладалося для поета щораз краще. Він мав постійний заробіток, набув

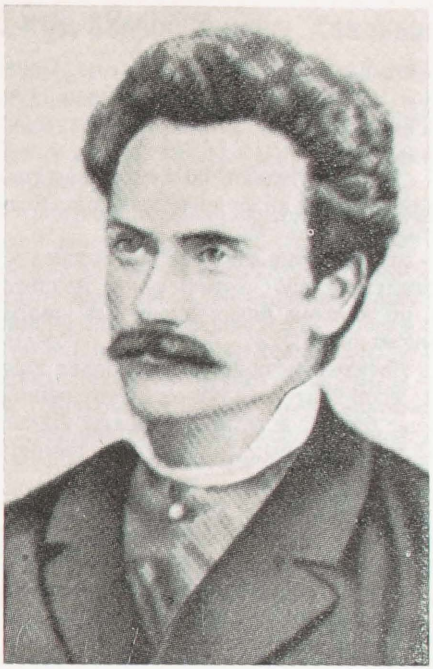

Іван Франко

власний дім і родина була забезпечена. Але несподівано в 1908 році І. Франко важко захворів.

Лікування в Льоврені над Адріятиком і в Ліпіку в Хорватії не помогло. Письменник дістав параліч обидвох рук. Проте він не кидав праці, диктував, а писали інші. Здоров'я щораз більше гіршало. 9-го березня, 1916 року І. Франко зробив заповіт: дім і права до своїх творів переказав дітям, а бібліотеку, рукописи і листування — Науковому Товаристві ім. Шевченка. В квітні і травні того ж року письменник уже не міг ходити, а в неділю 28-го травня пополудні помер.

У величавому похороні, брали участь також і Українські Січові Стрільці, які несли домовину великого Каменяра.

В 1933 році на могилі І. Франка був поставлений пам'ятник у виді Каменяра, що розбиває молотом скелю.

Ми схильні оцінювати себе самих на основі того, що ми можемо зробити; люди оцінюють нас на основі того, що ми вже зробили.

Лонґфело.

Як діти допомагали Україні

Автобус привіз дітей на оселю. Вони розбіглися по майдані, раділи деревам, кущам і всій природі. Одна тільки Галинка була при вчительці Вірі.

— Пані вчителько, чи будете нам розповідати про те, як ви були маленькою. Я люблю таке слухати.

— Буду, Галинка, буду! Бо й сама я люблю згадувати свої дитячі роки. А ще тепер, коли по кількох роках знову ось приїхала з дітьми на оселю.

До вчительки прибігло ще кілька дівчаток:

— Пані вчителько, чи ви будете нашою опікункою, будете з нами в кімнаті? Будете нашою, просимо, дуже просимо! — гомоніли діти.

О, не турбуйтеся! Будемо мати багато зайнять, сидітимемо біля вогнища часто. Наоповідаю вам стільки, що аж боюся того. Може й не захочете мене слухати.

— Ні, ні! Вже сьогодні хай буде вогник! — вигукнули діти.

Побігли влаштуватися у своїх кімнатах. А потім була збірка — початок оселі. Молилися, співали „Отче наш", слухали розпорядків, почули, що буде сьогодні вже вогник.

Сонечко вже сідало за смереки, вогник горів, а діти зосереджено вдивлялися в його полумінь. Вчителька Віра розповідала:

Це було в 1952 році. Я була дитиною, такою, як оце ви тепер. Українські родини мешкали переважно біля церков, творилися українські дільниці в містах. Було багато українських дітей у школі, що була найближче до нашої церкви.

— Пані вчителько, чи то правда, що тоді були деякі вчителі, які дуже не любили українських дітей, казали, що вони „піґс", „ганкі", „дог". Я така зла на них за це! — гостро засудила мову таких немудрих вчителів. Галя.

— То давно було, діти! Тепер це все змінилося. І не треба нам такого поганого пам'ятати. Я розкажу вам про одну подію, що була в нашій школі. Це було в Торонті. В нашій школі було близько дві тисячі дітей 33-ох національностей. Ми святкували День Подяки. Цього дня у великій залі вивішувала тоді дирекція школи прапори націй, яких діти ходили до даної школи. Того дня ми вбігли в залю, щоб подивитися на наш прапор. Ми шукали, пильно переглядали прапори, але нашого прапору не було.

— Що ж ви тоді зробили? — запитало відразу кілька дітей.

— А як ви думаєте, діти? Що ми повинні були зробити? — запитала вчителька.

— Ви пішли до директора запитати його — чому нема українського прапора, — хором сказали всі діти.

— О так! Ми не тільки запитали, ми попросили його, щоб вивісив і наш прапор. Хіба ж ми гірші від інших дітей? Ми добре вчилися, нас було багато. Директор був здивований, сказав, що є ж між прапорами і наш прапор. Показав нам його. Але це був совєтський — червоний з серпом і молотом. Зібралися вчителі й казали нам, що Україна належить до СРСР і тому це повинен бути й український прапор. Але ми не погоджувалися з цим поясненням. Сказали, що принесемо справжній прапор України, що знайдено про нього книжки, де буде про це написано англійською мовою, щоб всі могли переконатися, що ми говоримо правду.

— Пані вчителько, а ви не боялися, що вас будуть за це не любити ті недобрі вчителі? — запитала Маруся.

— Хай не люблять! А які вони вчительки, що не знають нічого про Україну, — сердито відізвалася Віра.

— Виконати наше завдання не було так легко. Мж того дня бігали по бібліотеках, щоб знайти книжку англійською мовою, де було б написано про синьо-жовтий прапор України. Нам допомагали бібліотекарки, вони багато книжок переглянули аж врешті в реєстрі книжок знайшли вирізок з „Емерікен Віклі" вирізок під назвою: **The Ukrainian Tradent Lion and the Flag**", що був наклеєний на картон. У ньому була коротка історія України від князя Олега аж до часу після Першої світової війни. Уявляєте собі, які ми були щасливі, коли з прапором і з цією статтею прийшли до директора, і він з нами дуже чемно говорив і все уважно прочитав.

— А повісив зараз же правдивий прапор? — запитали діти.

— На жаль, діти! Ми пережили велике розчарування. Директор сказав, що прапор прислав совєтський конзулят, який репрезентує Українську Радянську Республіку, він є у списку прапорів З'єднаних Націй, то ж він не може його заміняти. Дівчата глибоко пережили цей випадок. Вони розповіли директорові про сво-

У Видавництві „Смолоскип" появився 5-ий том творів Миколи Хвильового

БАЛТИМОР. — В українському Видавництві ім. В. Симоненка „Смолоскип" появився за редакцією Григорія Костюка 5-ий том творів Миколи Хвильового. Появою цього тома завершено двадцятирічну працю Видавництва і багатьох співробітників над зібранням, упорядкуванням і зредагуванням творів письменника.

Головний редактор п'ятитомника творів М. Хвильового проф. Г. Костюк у передмові до цього тому пише:

„Цей том виповнить не тільки бібліографічні матеріяли, але й рідкісні, забуті або недавно знайдені в архіві документи. Всі вони стосуються умов політичного, культурного і громадського життя, творчих проблем, організаційних форм і конфліктів доби Миколи Хвильового".

У 5-му томі на окрему увагу заслуговує стаття Г. Костюка „До нового трактування біографії М. Хвильового", написана на підставі листів сестри першої дружини письменника Дарії Гащенко й інших свідчень. Про це автор статті пише:

„Настав час с п о к і й н о г о, об'єктивного, опертого на документи, факти й вірогідні свідчення, вивчення біографії Хвильового. Міти та вигадки, що з доброї чи злої волі на протязі шестидесятип'яти років поналипали до його біографії, пора відкинути. В цьому аспекті подаємо першу спробу нового трактування біографії Хвильового".

П'ятий том творів М. Хвильового найбільший об'ємом. Він має 834 стор. і поділений на IX розділів:

1. „Матеріяли до біографії й доби Миколи Хвильового"; 2. „Смерть і похорон М. Хвильового за матеріялами тогочасної преси"; 3. „Смерть і похорон М. Хвильового в пам'яті й сприйманні його сучасників"; 4. „Організаційні й творчі проблеми М. Хвильового у світлі декларативних і полемічних документів часу"; 5. „М. Хвильовий у світлі літературної критики й публіцистики різних ідеологічних позицій"; 6. „Деякі ухвали ЦК КП (б) У та думки вождів комуністичної партії про М. Хвильового"; 7. „Матеріяли до побуту, особистих стосунків і міжгрупових конфліктів"; 8. „Матеріяли до історії ВАПЛІТЕ"; 9. „Твори Миколи Хвильового". В додатках подано біографію, список ілюстрацій і покажчик імен та назв.

На сто сторінках у цьому томі опубліковано бібліографію, яка вперше відповідно систематизована й зібрана найповніше. Над бібліографією працювали Олег Ільницький, Марта Скорупська й Осип Зінкевич.

У книзі опубліковано 64 фотографій і фоторепродукції деяких документів. Серед них деякі опубліковано вперше, напр. фотографію першої дружини М. Хвильового Катерини Гащенко з 1917 р., фотографію дочки Хвильового Іраїди з 1937 р., фоторепродукції протоколів засідань ВАПЛІТЕ й інших документів.

Покажчик імен і назв охоплює біля 1200 позицій.

Головним редактором всіх п'яти томів був Григорій Костюк, технічним редактором — Осип Зінкевич, правописним редакторами були: О. Веретенченко й О. Воронин. Передмови до окремих томів написали: Г. Костюк, проф. Ю. Шевельов, С. Гординський, М. Шкандрій, а автором деяких коментарів і приміток був Петро Голубенко.

Ціна 5-го тому творів М. Хвильового — 30.00 долярів (у Канаді — 37.00 канадійських долярів). Замовляти в українських книгарнях або прямо у Видавництві:

SMOLOSKYP
P. O. Box 561
Ellicott City, MD
U.S.A. 21043

їх батьків — чого вони виїхали з України, а сльози котилися їм з очей, не могли їх зупинити.

Директор зворушився дитячим плачем, а ще більше їхньою розповіддю про Україну. Він обіцяв звернутися до шкільної влади, щоб на другий рік того не повторилося. Коли ж один з учителів запропонував повісити на окремому держаку також і синьо-жовтий прапор личка дівчаток заясніли радістю. Битва українських школярок закінчилася. Їм директор і вчитель обіцяли вжити всіх можливих заходів, щоб український національний прапор мав місце поміж всіма іншими в школах, де є українські діти.

Таким чином діти виконали обов'язок дорослих. Вони стали справжніми амбасадорами України на терені школи.

Уляна Пелех.

Окружний З'їзд в Роблин, Ман.

Зовсім сміло можна сказати, що Окружний З'їзд Союзу Українок в Роблин, Ман., 1 червня 1986 р. відбувся надзвичайно успішно. Голова Манітобської Провінційної Управи пані С. Бейзик та три членки управи: пані Є. Білич, Г. Ґеддовс і А. Шевель прибули до Роблин в суботу 31 травня. Голова відділу ім. Доньки України в Роблин, пані Дж. Данилюк вітала гостей з Вінніпегу у своїм гостинним домі.

З'їзд почався в неділю Службою Божою, яку відслужив о. Б. Демчук. Після Служби Божої відслужили панахиду за покійних членок відділу. Після закінчення відправ о. Б. Демчук привітав всіх учасників з'їзду та запросив присутніх на обід до церковної залі, який безкоштовно приготовили членкині відділу у Роблин.

Увійшовши до залі, перше, що кидається вам у вічі, це мистецька виставка вишивок, килимів, писанок, кераміки й інше, що робить приємне враження, що члени відділу так старанно приготовлялися до цього З'їзду.

Після смачного обіду, делеґатки під спів гимну С.У.К. з прапорами торжественно увійшли до залі.

Предсідниця З'їзду пані М. Андрейчук привітала всіх присутніх та попросила присутніх однохвилинною мовчанкою вшанувати пом'ять покійних членок. Голова Пров. Управи пані С. Бейзик висловила щиру подяку всім тим, які потрудилися, щоб цей З'їзд відбувся так успішно, та дала признання членкам за їхню щиру працю у багатьох ділянках культурних та суспільно-громадських. Закликала і на далі щиро та віддано прцювати для розвитку нашої організації. Закінчила привіт словами: кожна членка повинна знати, що вона мала й сьогодні має, великий обов'язок у відношенні до своєї організації. Ми повинні йти вперед, а той смолоскип, який передала нам наша організація, повинні берегти та пильнувати, щоб він не згас у наших руках. Опісля слідували привіти. п. Федьковський, голова громади св. Івана Хрестителя у Роблин. Дж. Данилюк — голова відділу Доньки України. Д. Корчак — делеґатка відділу в Роблин. М. Тузик — делеґатка з Давфину. Г. Ґедовс — відділ ім. Л. Українки у Вінніпегу. А. Шевель — відділ княгині Ольги у Вінніпеґ. С. Островська — делеґатка з відділу у Флин Флон. Н. Грицак — з Овкборн. М. Чвалюк — з Мензі. Писаний привіт від пані Т. Бобик з Ґилберт Плейн. Писаний привіт від пані М. Білоус — Окружна представниця з Давфин. Й. Ситник від відділу Т.У.С. у Давфині.

Після привітів п. А. Горбай представила трьох членок відділу ім. Доньки України: пані П. Буґера, С. Островська, Д. Корчак, а голова Провін. Управи С. Бейзик вручила грамоти за 25 років щирої праці у відділі.

Всі присутні проспівали Многая літа.

Розвагова частина:

П. Демків і п. Козак — з Давфин, проспівали дві пісні: „У лузі калина так рясно цвіте" та „Ой хмелю мій хмелю". п. М. Тузик прочитала вірш „Чий вік тяжчий?". Пані Перепелюк прочитала вірш „Союз Українок".

Головною темою З'їзду була доповідь на організаційні теми, яку виголосила пані Є. Білич з Вінніпегу. У своїй доповіді пані Є. Білич заторкнула найбільше важні справи, які стоять перед організацією С.У.К. Вона сказала, що справа рідної мови — це найбільший обов'язок кожної членки. Вона повинна бути сторожем та будівничою розвитку української мови, культури та традицій.

Кожна членка, як сказала доповідачка, повинна допильнувати, щоб молодь знала про свій укрїнський нрод, про його поетів, письменників, композиторів, історію українського народу, історію Церкви, взагалі мами повинні прищеплювати любов до всього рідного. Доповідачка пригадала про конференцію у Ванкувері, на якій буде офіційне відслонення ювілейного видання Півстоліття на громадській ниві. Пані Є. Білич також повідомила, що в 1987 році на Крайовому З'їзді С.У.КК. буде відзначення 60-ліття нашої організації. Також звернула увагу, щоб відділи уважно прочитали матеріял, який прислала комісія в справі СФУЖО.

Після такої інформативної доповіді в дискусіях брали участь: п. М. Андрейчук, пан Й. Ситник, пані Перепелюк та п. Федьковський.

Після дискусій пані М. Андрейчук зробила заклик на Організаційний Фонд. На закінчення членки відділу подали перекуску. Всі гості у товариській атмосфері смачно перекусили і веселі та з душевним задоволенням роз'їхалися домів.

Провінційна Управа висловлює щиру подяку о. Б. Демчукові, добр. О. Демчук та голові відділу п. Дж. Данилюк за їхню щиру допомогу в організації цього З'їзду. Також щира подяка п. В. Сеницькому, що він своїм автом згодився повезти членок Манітобської Управи до Роблину.

А. Шевель, секретарка.

НА ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД ЖЕРТВУВАЛИ:

Роблин:

Роблин: Л. Пітц — 10.00 дол., М. Швайковська — 10.00 дол., П. Бугера — 10.00 дол., Т. Феденюк — 1.00 дол., А. Корчак — 20.00 дол., Добр. О. Демчук — 20.00 дол, Н. Столярчук — 10.00 дол., П. Курчак — 10.00 дол., А. Горбай — 10.00 дол., відділ СУ.К. ім. Доньки України в Роблин — 100.00 дол. Разом — 201.00 дол.

Вінніпеґ: — С. Бейзик — 10.00 дол., В. Сеницький — 20.00 дол., Є. Білич — 5.00 дол., А. Шевель — 5.00 дол., Г. Ґеддовс — 5.00 дол., відділ С.У.К. ім. кн. Ольги при Соборній громаді) — 10.00 дол., відділ ім. Лесі Українки (катедра Пресв. Тройці) — 25.00 дол. Разом 80.00 долярів.

Відділи з Манітоби та особисті пожертви: С. Островські з Флин Флон — 25.00 дол., відділ С.У.К. з Ґилберт Плейнс — 25.00 дол., відділ Союзу Українок з Овкборн — 10.00 дол., Н. Грицак з Овкборн — 10.00 дол., відділ Союзу Українок з Мензі — 10.00 дол.

Давфин, Ман.: М. Білоус — 10.00 дол., відділ Союзу Українок з Давфин — 25.00 дол., пані Джені Симчич — 10.00 дол., А. Мимка — 5.00 дол., А. Богун — 10.00 дол., А. Мазур — 10.00 дол., С. Сарамага — 10.00 дол., Йосип Ситник — 10.00 дол., Т. Шовдра — 5.00 дол., К. Самець — 10.00 дол., В. і І Талпаш — 10.00 дол., М. Маюк — 5.00 дол., п-во С. Андрейчук — 10.00 долярів. Разом 130.00 дол. Відділ Союзу Українок з Давфину пожертвував на вишивку хоругви — 100.00 долярів.

Кожний з нас відчуває інстинктовно, що всі гарні почування на світі менше варті, ніж одно добре діло.

(Ловел).

City of Winnipeg

Community and Race Relations Committee

NOMINATIONS FOR MEMBERSHIP

The City of Winnipeg is a multi-ethnic, multi-racial community. Its cosmopolitan nature is recognized nationally. As in other communities, racism and racial discrimination do exist in Winnipeg. This is particularly true in the case of visible, recently-immigrated minorities, and of Native Canadians. Racial discrimination directed to Native Canadians is of special concern. The existence of discrimination is a barrier to aquality for some citizens of Winnipeg, as well as a persistent threat to harmonious community relations.

Members of minority groups, both immigrant and native born, seek to be included as equal participants in Canadian society. The efforts of minority groups to achieve full economic and social equality are impeded by many attitudinal and institutional barriers. Central race relations issues in Canada focus on fair employment and education, law enforcement, housing and community services, and the portrayal of racial minorities in te media.

The Mayor and members of City Council recognize the critical role civic leadership has to play in promoting positive race relations. To this end, City Council on June 11th, 1986, approved the establishment of a City of Winnipeg Community and Race Relations Committee. The committee will endeavor to deal with and reduce racism and racial discrimination in Winnipeg through community action. It will promote a community where citizens have equal opportunity to develop to their maximum potential, regardless of their racial background.

City Council affirms the multi-racial and multi-cultural character of Winnipeg by expressing the equality of rights and privileges of all its citizens; moreover, the City will not tolerate discrimination in any form. This expression is to be mannfestted in all of the City's policies and programs. Further, the Community and Race Relations Committee will work with all groups in the community to encourage the attainment of the goals of the end of racism and the enhancement of racial harmony.

The mandate of the Committee is:

(a) To develop policies and programs that will create an atmosphere conducive to harmonious racial relations within the City of Winnipeg.

(b) To develop policies and programs which will address existing problems of a racial nature within the City of Winnipeg.

(c) To act as a central "clearing house" to direct groups or individuals who feel aggrieved to the appropriate agency or institution and to provide follow-up in such cases.

(d) To develop, through its appropriate Sub-Committees, programs and projects designed to promote mutual trust and respect among the City's racial groups and the institutions and agencies serving them.

(e) To assist minority and Native groups, through its appropriate Sub-Committees, to develop programs for the improvement of race relations.

(f) To initiate, mediate in and coordinate discussions among minority and Native groups, as well as other groups in society, to promote understanding in the community.

(g) To make recommendations regarding municipal programs and services provided by civic departments to provide equitable services to racial minorities and Native Canadians.

(h) To make recommendations regarding municipal policies and programs to provide equal employment opportunity for racial minorities and Native Canadians.

NOMINATIONS REQUESTED

The proposed Community and Race Relations Committee provides membership for seven representatives-at-large. These seven representatives will be selected on the basis of experience, special expertise in the area of cross cultural relations, knowledge of or membership in various Winnipeg racial minority groups, Native groups or agencies serving the needs of such groups.

City Council encourages the nomination of individuals who may be considered for appointment to the committee. Nominations should include a biographical note on the individual, including his/her qualifications and experience as well as an indication of the nominee's willingness to serve.

Appointments will be for a term of a year.

Nominations should be far warded to the City Clerk, City Hall, 510 Main Street, Winnipeg, R3B 1B9 no later than September 30, 1986.

Оксана Бризгун-Соколик

ІНТЕРВ'Ю З ОЛЬГОЮ МАК

В 1954 році появилася перша книжка нової письменниці — Ольги МАК: „З часів Єжовщини". В перших роках нашого поселення в чужих країнах неприємно живою стала в цій книзі перед нашими очима совєтська дійсність, яку хотілося, та не могло забутись.

А коротко після того, бо вже в 1956 році ми мали на руках „Бог Вогню" (3 томи: — повість про життя в Бразилії, де тоді Ольга Мак перебувала. Для нас у Торонто пискменниця Ольга Мак була щось далеке, екзотичне. Бразилія для нас в зимній Канаді була романтичною мрією, повною таємниць, джунглів, пригод, вічного тепла... і така була її повість, яку мусілось читати, не можна було відложити...

В тому ж 1956 році нова книжка: „Чудасій", в 1958 році „Жаїра" (2 томи), в 1960 році „Проти переконань", а так „Куди йшла стежка" в 1961 році.... А тоді наче мовчанка, після якої ми вітали письменницю Ольгу Мак на постійний побут у Торонті.

І тут, у 1973 році появилася книжка „Каміння під косою" — про голод в Україні. Саме в сорокліття голоду в Україні, та книжка читалася як щось неймовірне, недійсне, що могло статися хіба в країні безсердечних примітивних дикунів... З жахом кружляла думка: „Невже ж письменниця це все сама пережила...?"

Твори письменниці цікаво написані, читаються „одним духом", діставали не тільки позитивні рецензії, а й нагороди. Ще в 1956 р. на конкурсі Українського Літературного Фонду в Чікаґо авторка дістала 2-гу нагороду за повість „Чудасія". В 1960 році у Філядельфії на конкурсі Фундації Марусі Бек при СФУЖО письменниця дістала 1-му нагороду за історичне оповідання „Лебідка". В 1972 році на конкурсі Союзу Українок Канади в Едмонтоні Ольга Мак дістала 3-тю нагороду за драматичний етюд „Дала дівчина хустину".

Для 3-го Конґресу СФУЖО, письменниця написала „Три Матері" — який вона сама читала на святковому відкритті Конґресу.

То ж користаю з того, що Ольга Мак тепер постійний мешканець Торонта, і треба зробити з нею інтерв'ю. Та це не так просто. Письменниця зайнята. Ходить на курси. Була заступницею голови клюбу „Говерля" в домі для старших св. Димитрія, а там стала діючим головою клюбу. Приготовляла програму для Світлички, що вівтірка, редаґувала на спілку Бюлетень клюбу...

Але все ж таки знайшовся час...

П. Цього року відзначаємо 50-ліття жахливого голоду в Україні. Ви одна з мало письменників, що пишите про нього у своїй повісті „Каміння під косою". Чи це Ваші особисті переживання, а чи Вам про те хтось розказав?

В. На переломі 1932-1933 років мені довелося жити в Харкові — тодішній столиці України — й бути наочним свідком останнього акту тієї несамовитої трагедії, початки якої я вже бачила пару літ назад, учителюючи в селі. Самий с ю ж е т повісти, звичайно, вигаданий, хоч, думаю, що окремі його складники були дуже типові для тих часів. Але щодо загального тла повісти, то воно передане з фотографічною точністю, без найменшого з у с и л л я творчої уяви.

П. Чи „Бог вогню" — пригодницька повість з Бразилії, це також Ваші переживання, а чи витвір талановитої фантазії?

В. „Бог вогню" — це, безперечно, буйна фантазія, хоч я постаралася вплести в неї багато (а навіть, признаюся тепер, аж забагато) історичних, географічних і побутових відомостей. Натомість роман „Жаїра" побудований на старій леґенді про зрадливу індіянку, яка покохала білого наїздника.

П. На Вашому першому авторському вечорі в Торонті, на весні 1971 року, я читала Вашу знаменну „Весняну громовицю". Чи у Вас є більше коротких творів і де вони друкувалися?

В. Міркуючи по архівах, у мене є видрукуваних у різних періодах менших творів стільки само, скільки видано книжок. Не кількісно в розумінні одиниць, а в розумінні об'єму списаного паперу. Вони були друковані у „Свободі", „Гомоні України", „Визвольному Шляху", „Шляху Перемоги", „Нашому Житті", „Авангарді", „Америці" й кількох альманахах. Цей перелік неповний.

П. Чи Ви мали змалку бажання писати і чи Ви могли писати в Україні?

В. Ви, властиво, ставите мені два різних питання, і я дозволю собі відповісти на них окремо. а) Бажання писати в мене прокинуло-

ся дуже рано — десь на дев'ятому-десятому році життя. Це бажання було неусвідомлене і скидалося на якийсь порив до чогось, якийсь неспокій, якусь тугу за чимось незнаним. І досі пам'ятаю, як я розкривала велику бухгалтерійну книгу ще з ,,царських часів, яку звідкись приніс мій дідуньо. Мовляв, така добра „бумага", а якийсь дурень лишень попсував: замість того, щоб заповнювати по порядку сторінку за сторінкою до кінця, попписав п'яте через десяте, і більшість сторінок або цілком чиста, або списана лишень трохи. Отже, я розкривала цю книгу, брала в руки олівець і постановляла ЩОСЬ писати. Але що саме? Думаю, що, коли б мене посадили за столиком і змусили грати в бридж, віст чи в шахи, я не була б у більшому клопоті, дарма що вже бачила і карти і шахівницю з фігурами. Тепер мені самій дивно, бож у той час я вже прочитала досить багато книжок, а Шевченкового „Кобзаря" знала на пам'ять майже цілого. Звичайно, розуміла з нього дуже мало, а вивчила механічно. Але це окрема історія. Так, отже, повторюю, з усіх своїм „читацьким капіталом", я чомусь не могла додуматися до того, що можна писати вірші, казки, оповідання і т. п. Це мені просто не приходило в голову. Я лишень була охоплена бажанням отого „ЩОСЬ", що не мало ані обрисів, ані мети. Інколи мені здавалося, що я мушу записати якусь таємницю, якої б ніхто-ніхто, крім мене, не міг розгадати. От, наприклад, у книжках „Острів Скарбів" і „Золотий Жук" пишеться так цікаво про хитро-мудро складені пляни, по яких можна було відшукати закопані величезні скарби. Хіба спробувати й собі? І я писала якісь літери й числа, креслила лінії, вимальовувала черепи й різного рода комашню, якої ніколи на світі не було, аж поки мені не обридло. Навіщо воно було, коли я ніяких закопаних скарбів не мала? І таємниць також не мала. То що ж мені було писати?

Та одного разу в особливо гострому нападі відчаю від власної безсилоси я відважно зірвалася з мертвої точки й гарячково вивела таке:

„А серденько моє в'ється
І, як риба об лід, б'ється'.

Хоч мала тоді лишень 10 років, але відчуття художнього слова в мене було досить сильно розвинене. І тому отаке жалюгідне, нісенітне безграмотне нявкання вразило мене, як найболючіший насміх над самою собою. Стало гірко й соромно. Я скоренько видерла сторінку, покришила на дрібненькі шматочки і вкинула в таке місце, звідки її вже ніхто не мав би відваги визбирати. І це була моя перша велика таємниця „творчого" характеру, до якої я мала відвагу признатися прилюдно аж тоді, коли вже переконалася, що можу писати краще, цебто, тоді, коли вже мала за собою певний літературний дорібок, уміщений в пресі. А все ж, хоч-не-хоч, коли підходити до справи суворо об'єктивно, то саме цей злощасний „вірш" треба вважати початком моєї літературної творчости, щоправда, перерваної на майже чверть століття.

А вперше виявили у мене здібність до писання таки на одинадцятому році мого життя. Ми в клясі прочитали вголос оповідання „Маленький Гаврош" якогось французького автора, імені якого вже не пам'ятаю, й мусіли переповісти його власними словами на письмі. Це було домашнє завдання, і я сиділа над ним аж за північ, бо робота мене дуже зацікавила. Писати сторінки за сторінкою і нічим свого писання не пов'язувала з мудруваннями над старою бухгалтерійною книгою. І за кілька днів була дуже здивована, коли наша учителька мови, роздаючи виправлені зошити, сказала, що найкращий з цілої кляси переказ — мій! А через кілька місяців наша кляса відбула прогулянку за місто, після якої ми знову одержали домашнє завдання — описати з цієї прогулянки свої враження. І знову успіх: мій опис був не лишень найкращий, а взагалі ніби аж такий добрий, що я мусіла його прочитати вголос перед цілою клясою. Вчителька тоді сказала: ,,Дивись, із тебе ще може вирости письменниця!" (Гм, письменниця... А як то вони, ті письменниці, „виростають"?...) І пізніше мої шкільні вправи на різні теми дивували вчителів лишень тоді, коли виходили невдало. Траплялося всяко...

Маючи 15 років, я вже несміливо мріяла: „От коли б я могла, то стала б письменницею!"... МОГЛА.... У моєму теперішньому віці з такою самою тугою можна сказати: „От коли б я могла, то стала б молодою"...

Стільки до першого питання.

б) Чи я могла писати в Україні? Я особисто не могла, — ціна була зависока. Ви ж самі знаєте, що шлях в літературу ще від царських часів аж до теперішніх в Московській імперії веде через самознищення письменника. За царських часів українська мова була попросту заборонена, а за більшовицьких дозво-

лена, але тільки при умові, що наша мова буде вживана для зневаги нас самих і для возвеличування московського хама. Я це в загальних рисах зрозуміла дуже рано й тодішніми радянськими „у к р а ї нськими" письменниками попросту бридилася. І для мене було мукою читати в обов'язковому порядку бодай найнеобхідніше, щоб складати іспити. Не можна, звичайно, заперечити факту, що серед них були люди талановиті (і їх скоро нищили), але більшість була таких, що в'їжджали в літературу на ідеологічному коніку, не маючи ані освіти ані таланту — а саму лишень відданість комуністичній партії. А втім, і їх не минала сумна доля. Тому під совєтським режимом я не написала ані одного рядка, якщо не числити двох-трьох статтей до стінних газет, що їх в кожній установі працівники мусіли вивішувати щомісяця. На практиці вони видавалися раз на три місяці, а то й рідше, але кожен працівник був зобов'язаний час-від-часу написати якусь статтю. Але й тут маю совість чисту: писала я дружні шаржі й щось на суто педагогічні теми.

П. Може дещо розкажете про свої дитячі та студентські роки?

В. Хіба дуже загально. Моє дитинство було дуже сумне й убоге під кожним кутом зору. Гірше, ніж у моїх ровесниць. Я рано втратила батька, мати не мала ні освіти ні фаху, хапалася за те і се, і ми перебивалися, як то кажуть, з хліба на воду. Оточення було таке, що в хлопців мрії про майбутність не сягали вище бажання стати електромонтером або міліціонером, а в дівчат — стати жінкою електромонтера або міліціонера. Тому я, з моїми нахилами до мудрувань над бухгальтерійною книгою (хоч я це робила покрадаємці, і мене ніхто не бачив), видавалася дитиною чудною. Дехто навіть питався матері, чи мені „чогось не пороблено". Бо бачили й чули, як я, йдучи до школи чи зі школи, сама до себе говорила й робила якісь рухи, як „в тілятрі". Не помилялися: я напевно деклямувала собі якийсь вірш або розігрувала наново ролі якоїсь п'еси, що їх часом ставив для шкільної дітвори наш місцевий театр. Театр я дуже любила, а в школі була найкращою декляматоркою. Не хвалюся — так воно було насправді.

Після семирічки, щоб вступити до „ВУЗ" (вищого учбового закладу), треба було здобути середню освіту. Для здобуття середньої освіти, треба було або йти на три роки до середньої школи або вступити на приспішений курс, який давав середню освіту за один рік. Я вибрала останнє. Але й після здобуття середньої освіти мої вигляди на вступ до вищої школи були невеликі. По-перше, треба було мати 18 років (а мені було лише шістнадцять), по-друге, треба було мати „к а т е г о р і ю". У вищі школи приймали за соціяльними категоріями: перша була: робітники й діти робітників, друга: селяни-бідняки, а до третьої зачислялися інтеліґенти й діти інтеліґентів. Покійний батько був скромним рахівником, отже, інтеліґентом, і залишив нам у спадок „третю категорію".

На щастя, саме тоді уряд почав кампанію за ліквідацією неписьменности серед дорослих. Найбільше неписьменних було по селах, навчання відбувалося три рази на тиждень по дві години, і, звичайно, „ліквідатори", як іронічно називали таких учителів, одержували мізерну платню — половину тієї, що її одержував учитель початкової школи. Попит на „ліквідаторів", зокрема у віддалені райони, був великий, охочих їхати на таку біду — мало, і мені без труду вдалося здобути „посаду". Я мала ледве 16 років, але про вік мене не питали, і послали в глухе село далекого від обласного міста району. Я провчителювала два шкільних сезони — саме в ті роки, коли розшалілася кампанія колективізації, і спочатку не могла ніяк зрозуміти що ж воно справді діється? Але прозріння прийшло незабаром, а пам'ять зберегла різні випадки і по-сьогодні, і їх уже ніщо не зітре.

До педагогічного інституту я вступила без труднощів, а подробиці бажаючі можуть знайти у моїх спогадах „З часів єжовщини".

П. Коли Ви почали писати по справжньому, цебто публікуватися?

В. Щойно після закінчення війни, в таборі. Я тоді вже була цілком зрілою людиною, а разом зі мною визріли й мої думки і мої здібности до писання, заглушувані і стримувані довгі роки. Взявши перо в руки (дослівно, бож машинки не було), я тримала його твердо, знаючи, що і як я маю писати. Період вагань і сумнівів початківців я перескочила відразу, і перші мої спроби не були набагато гірші від того, що я писала пізніше, коли вже здобула літературне ім'я.

П. Ви прожили 23 роки в Бразилії. Чим Ви там займалися?

В. На початках н а ш о г о еміґраційного життя всі жінки, зокрема матері, не могли займатися нічим іншим, крім сповнення своїх най-

(Докінчення на стор. 21)

Lastiwka performs at EXPO '86

LASTIWKA, Ukrainian Orthodox Youth Choir of Saskatoon performed at Expo '86 in Vancouver from June 30 to July 7. The troupe under the musical direction of Larry Klopoushak, performed before receptive crowds at the Saskatchewan pavilion and the exclusive Xerox International Theatre.

Upon their arrival in Vancouver, LASTIWKA began their visit by singing the Divine Liturgy at the Holy Trinity Ukrainian Orthodox Cathedral with Very Reverend G. Turzansky officiating. The choir was warmly welcomed by the congregation at a reception following the church service.

Along with the daily Expo performances, the choir performed two evening concerts in Chilliwack and Victoria. These performances were sponsored by the Department of Communication, Government of Canada, for which funding was provided by the federal department for the group to travel to Expo. In addition to federal funding, the choir ensemble received financial support from all over Saskatchewan-Ukrainian Orthodox parishes, branches of CUK, TYS, Ukrainian Orthodox Brotherhoods, Mohyla Institute and many individuals from the Ukrainian community.

On July 7, LASTIWKA, one of three Ukrainian groups to perform at the Xerox International Theatre, performed to a near capacity crowd of 1500. It was on this stage that LASTIWKA performed along side of international groups such as La Garde Republicaine, a regimental military band from France, and Radda Barmen, a children's choir from Budapest, Hungary.

When in Vancouver, a seven minute interview with Ihor Kodak, a member of the choir, was conducted by Lida Huzak, for CBC Radio International. The interview included a sample

Picture: *Lastiwka in Front of the Saskatchewan Pavilion at EXPO '86 in Vancouver.*
Picture taken by Rawdy Magnus

NATIONAL COUNCIL OF WOMEN ANNUAL BRIEF PRESENTATION

On February tenth, 1986, the National Council of Women of Canada presented its Annual Brief to the Government of Canada in the West Block of the Parliament Buildings in Ottawa. The hearing was chaired by the Hon. Walter McLean, Minister of State for Immigration and Responsible for the Status of Woman. Other Ministers in attendance were Hon. Joe Clarke, Secretary of State for External Affairs; Hon. Jake Epp, Health and Welfare Minister; Hon. Flora MacDonald, Minister of Employment; and Hon. Barbara McDougall, Minister of State for Finance. A number of ministers were represented by staff assistants. An hour and a half was spent in discussions on issues such as rehabilitation, hospitalization and injuries from accidents.

The Council urged the non-publication of the names of accused persons, greater use of mediation techniques in cases of divorce, and for standard, easily comparable metric sizes in packaging. Three resolutions dealt with environmental issues: safe drinking water, transport and disposal of hazardous products and national river basin management.

Following the presentation to members of the government, the Council was invited to discuss the Brief with members of the Opposition and the New Democratic Party. Lucie Pepin chaired the meeting with the Opposition and Lynn McDonald shaired the meeting with the NDP. Special mention was made of the presentation by Dr. Diana Mallay of Winnipeg on environmental issues. She had stated that while Acid Rain was the issue of the 80's, diversion of water to the U.S. will be the issue of the 90's.

The Council delegation was led by National President Margaret MacGee of London, Ontario, and had representatives from across Canada. Rosslyn Tetley, National Vice President and Margaret Oke of Montreal were members of the delegation. Sub. by *H. Marko.*

Ukrainian Canadians Extremely Concerned by Nuclear Disaster in Ukraine

Canadians of Ukrainian origin are extremely concerned by the tragedy caused by nuclear disaster in Chornobyl, Ukraine.

Many Ukrainian Canadians have family members living in the area of the Ukrainian capital, Kiev, the area most directly affected by the nuclear disaster.

The Ukrainian Canadian Committee expresses the deeply felt sympaty of the Ukrainian Canadian community with the victims of the disaster and their families.

We welcome Mr. Clark's offer to provide technical aid and we urge the Canadian Government to provide immediate humanitarian assistance to the population offected by this catastrophe. The Ukrainian Canadian Committee is ready to assist the government in their efforts.

We urge the Canadian government:

a) To seek and obtain all relevant information and press for complete disclosure of facts.

b) To make every effort to facilitate contact between families in Canada and Ukraine.

c) Take initiative to establish an independent international inquiry of experts to investigate the Chornobyl disaster and to appoint a Ukrainian Canadian to this inquiry.

d) To press for tre formation of an International Commission to monitor and control the safety of all nuclear plants.

The Ukrainian Canadian Committee is in the process of establishing an aid and monitoring committee to co-ordinate relief efforts in Canada.

Ukrainian Canadian community expects that every effort will be made to counteract the damage caused by this nuclear disaster to human life and the ecology.

ref.: Y. Weretelnyk, Executive Director
(204) 942-4627

LASTIWKA . . .

of the choir ensemble's musical talent, and was broadcast to the Soviet Union and many parts of the world.

Members of LASTIWKA considered the Expo trip memorable and rewarding. Future plans of the choir and orchestra include preparations for the Millennium celebrations in Saskatoon next year and Toronto in 1988. Another goal includes the production of LASTIWKA's first album, hopefully to be released within the next year.

EXHIBITION SCHEDULE

(Aug. 3/86 — May 10/87)

Aug. 3 — Sept. 28 — *Lost Architecture of Kiev.* Photographic exhibition from the New York Ukrainian Museum documenting the destruction of landmarks in Kiev, capital of Ukraine.

Oct. 5 — Nov. 2 — *Recent Works by Lillian Parobec-Dzwonyk.* Oils, acrylics and watercolors from this Kenora, Ontario artist focus on tre life of the Ukrainian people in Canada.

Nov. 9 — Dec. 28 — *Lithographs by Roy and Olga Tomlinson.* Stone lithographs and oil paintings by these artists from Lone Butte, British Columbia, show their deep appreciation of wildlife and the human figure.

Jan. 4 — Feb. 15 — *Wood Carvings by the late Stefan Pidsosny.* These works express the anti-totalitarian feelings of this artist formerly of Regina, Saskatchewan, and his remembrances of a way of life now past.

Feb. 22 — Mar. 29 — *Our Beginnings in Canada.* Paintings by Jeanette Shewchuk of Warren, Manitoba, depict the journey and struggles of the Ukrainian people in Canada.

Apr. 5 — May 10 — *Recent Works by Arcadia Olenska-Petryshyn.* Oil paintings by this North Brunswick, New Jersey artist depict various plant forms in larger-than-life forms.

"Sons of the Soil". The Museum's permanent exhibit describes the Ukrainian immigrant experience in Canada and contains costumes, handicrafts, documents and photographs.

UKRAINIAN MUSEUM OF CANADA
910 Spadina Crescent East
SASKATOON, SASK. S7K 3H5
(306) 244 - 3800

UNVEILING OF THE "HERITAGE DOOR IN BRONZE"

The Ukrainian Museum of Canada, 810 Spadina Crescent East, Saskatoon, unveiled its "Heritage Door in Bronze" by sculptor Bill Epp on Sunday, June 15, 1986 at 2:00 p.m.

In spite of rainy weather, a crowd of well over 100 people attended the unveiling ceremony of the door now permanently installed at the Museum's front entrance. Speakers included Albert Kachkowsky, Museum Director, Vera Nokony, President of the Board, Alderman Donna Birkmaier, Mayor Cliff Wright, Honorable Paul Schoenhals, Minister of Tourism and Small Business, and Bill Epp, sculptor. Mayor Cliff Wright described the "Heritage Door in Bronze" as being a history of the Ukrainian people, and a testimony to this country, Canada, that "allows us, with all our different heritages and cultures, to work together, to respect one another, to learn from one another, and, in fact, to enjoy and be enriched by one another." Honorable Paul Schoenhals saw the "Heritage Door in Bronze" as a "tremendous addition to the museum, to Ukrainian culture, to Saskatoon, and to the province." A reception followed the unveiling, with entertainment provided by the Vesna Bandura Ensemble.

The "Heritage Door in Bronze" depicts significant scenes and people from Ukrainian history. An interwoven series of vignettes in bronze relief also traces the experiences of Ukrainian Canadians from their roots in their homeland to early settlement in Western Canada and reflects their contributions to contemporary society. Board President, Vera Nokony explained, "We at the Museum draw upon the old Ukrainian heritage, but we also look forward to the future. The rich tradition has nourished the new land for all to grow in understanding and appreciation of the old, as well as in love and respect for the new."

Bill Epp designed and cast the bronze door at his studio and foundry near Martensville, Saskatchewan. His other commissioned works include "Gabriel Dumont", "Pope Jean Paul II", and the glass mosaic in the Saskatchewan Teachers Federation building. An internationally known artist, Mr. Epp currently teaches sculpture at the University of Saskatchewan's Art Department.

The "Heritage Door in Bronze" is a Saskatchewan Heritage 1985 Commemorative Project.

For further infarmation contact:

Albert Kachkowski
Director
244-3800

Ювілей п-ва І. і А. Ґорецьких
Едмонтон

П-во Ізидор і Анна Ґорецькі святкували свій ювілей 65-ліття свого щасливого подружнього життя. Прийняття відбулося в домі їх дочки — пані Пирч у Ленглей, Б. К. На це родинне свято з'їхалися діти, внуки і правнуки, що живуть по цілій Канаді.

Великою несподіванкою була присутність їхнього сина Дениса, який несподівано прибув з Европи, щоб разом з іншою родиною привітати батьків з їх ювілеєм. Всі цим приїздом Дениса дуже раділи, хоч відчули відсутність решта його родини — дружини Варвари і сина Пилипа.

Інспектор Ізидор Ґорецький і Анна з дому Палій одружилися в 1921 році. П-во Ґорецькі виховали п'ятеро дітей і всі вони осягнули університетські ступені.

Ювілята Ізидор і Анна Ґорецькі

DR. MARY PANKIW ELECTED

Dr Mary Pankiw, Winnipeg educator, was elected President of The Canadian College of Teachers, Manitoba Chapter at the annual general meeting, held in the Tartan Room, Faculty Club, University of Manitoba, on April 24, 1986.

Currently, she is Chairperson of the Manitoba Multicultlral Anthology Committee. She is also serving a second three-ear term by appointment, on the Senate Committee on Instruction at the University of Manitoba. She is a recipient of Canada's 1967 Centennial Medal for "outstanding contribution to education".

Dr. Pankiw is immediate past president of the Manitoba Modern Language Association, and this association's Ukrainian Chapter. She has also been active in the Winnipeg Teachers' Association and the Manitoba Teachers' Society, including other organizations.

She received her B. A., B. Ed., and M. Ed. from the University of Manitoba. She became the first Canadian-born woman to earn a Ph. D. at the Ukrainian Free University (Ukrainische Freie Universitat) in Munich, West Germany. Editor's Note: Dr. Mary Pankiw is the first woman of Ukrainian origin to become President of the Canadian College of Teachers, Manitoba Chapter.

1000-ліття хрещення України в святу Православну віру в Едмонтоні, Альта

Ювілейний Комітет Західньої Єпархії Української Православної Церкви за благословенням Блаженнішого ВАСИЛІЯ, Митрополита Вінніпеґу і всієї Канади, ПОВІДОМЛЯє українське громадянства, що святкування **1000-ліття хрещення України в Святу Православну Віру** відбудеться в ЕДМОНТОНІ в **Аґріком залі в днях 9-15 жавтня 1986 року.**

Святкування очолять владики нашої Церкви з участю голови Президії Консисторії і духовенства Західньої Єпархії.

Докладніші інформації про цей наш Ювілей будуть оголошені своєчасно в нашій пресі.

Готуймося всі до нашого великого свята!

За Ювілейний Комітет:

Прот. М. Крищук, голова, **В. Муканик,** секр.

ПОДЯКА

Складаємо щиру подяку жіночому товариству, членкам відділу ім. Ольги Кобилянської у Волей, Б. К. за відвідини мене в лікарні і квіти.

З тієї нагоди засилаю 10.00 дол. на журнал „Промінь". Членки нашого товариства у Волей багато працюють для потреб церкви при парафії. Отож бажаю їм „На многії літа"!

Петро Добровольський.

НАШИМ ДІТЯМ

Розумна дівчина

Жила собі стара, зла баба, а в неї була наймичка, невелика дівчина. Розгнівалась одного разу баба на дівчину і постановила не дати їй увесь день їсти. От вона й каже дівчині:

— Загадаю я тобі загадку, — як відгадаєш, тоді дістанеш їсти.

Дівчина питається:

— А яка ж то загадка, бабо?

Баба каже:

— А ось яка: Саму мене мало їдять, а без мене мало що їдять. Іди собі та подумай трошки.

Подивилась дівчина на бабу та й каже:

— Це, бабо, сіль.

Розсердилась баба: вона не

думала, щоб дівчина відгадала загадку.

Другого дня вона вигадала нову штуку; взяла соли та піску й змішала їх у макітрі. Тоді каже дівчині:

— Поки не вибереш сіль окремо, а пісок окремо, доти не даватиму їсти.

А сама собі думає:

— Тут уже нічого не вихитруєш.

А дівчина взяла горнятко і всипала в нього сіль з піском. Потім вона налила туди води й помішала. Вся сіль розпустилася в воді, а важкий пісок сів на дно. Дівчина злила воду в мисочку, а пісок висушила. Тоді поставила мисочку з солоною водою в піч. Від тепла вода вся випарувала, а сіль зісталася на дні в мисочці.

Так дівчина відділила пісок від соли і показала бабі. Баба дуже розсердилась і відіслала дівчину додому.

Н. Н.

Ми всі українські діти

Ми всі українські діти,
Український славний рід,
Дбаймо, щоб про нас маленьких
Добра слава йшла у світ.

Дбаймо, щоб той скарб любови,
Що нам Бог в серця вселив,
Рідну землю й рідний нарід
Прикрасив і збагатив.

Все, що рідне, хай нам буде
Найдорожче і святе,
Рідна віра, рідна мова,
Рідний край наш над усе!

Щоб про це ми не забули
Ні на хвилю, ні на мить,
Хай Господь Святий із неба
Нас малих благословить!

— Ю. Шкрумеляк.

Степан Жупанин

До школи

Радості такої
Не було ніколи —
Це Оленка нині
Вперше йде до школи.

Стрічку заплітає
І киптар вдягає.
На новім портфелі
Тепле сонце грає.

Усміхнулась неньці
І виходить з хати:
Ой, ідуть до школи
Звідусіль малята!

Татова бригада
Сушить в лузі сіно.
— В добру путь, Оленко,
Вчися на відмінно!

Україно мила

Україно мила,
Ти як ясне сонце,
Що раненько вставши,
Гляне у віконце.

Твоя ніжна мова
Мила нам і рідна.
Всі ми її любим —
Вона і не бідна.

Висловити вміє
Все, що схоче думка.
А гумору в неї
Завжди повна сумка.

Любим свою мову.
Вона нам потрібна.
Всюди і у всьому
Вона необхідна.

Ярослава Хруник.

ІНТЕРВ'Ю З О. МАК

(Продовження зі стор. 14)

важливіших обов'язків: — виховувати дітей і, фігурально висловлюючись, „сторожити домашнє вогнище". Всі ми варили, мили, прали в баліях, носили відрами воду, латали, перешивали і переробляли стару одежу (бож нової не було за що купити, а діти росли, як лихвахрські відсотки), заводили курей і городці — коротше сказавши, боролися за існування. І я не була вийнятком — робила, як усі, бо мала двох доньок шкільного віку і сина, якому ледве минув рік. Чоловіки, навіть з високими кваліфікаціями, з браку знання мови, як рівно ж через загальне безробіття (Бразилія тоді була цілком нерозвиненою країною) належної їм ролі в родині відігравати не могли, і більшість тягару спадала таки на жіночі плечі. Але й серед таких обставин я старалася опанувати чужу мову, вивчити трохи історію й географію країни і щось писати. Яких 90 відсотків, чи й більше, мого літературного доробку припадає саме на бразилійський період.

П. Ви є „жінкою трьох континентів". Як би Ви порівняли життя на різних континентах?

В. Моя відповідь може бути дуже суб'єктивною, і взагалі життя на „першому континенті" ледве чи можна назвати життям, а тому його неможливо порівнювати з іншими періодами, чи, як Ви кажете, „континентами". Спочатку під червоним, а при кінці — під брунатним наїзниками пропала найкраща частина мого віку, і тому ні Європа, ані навіть Україна, така, якою я її пам'ятаю, не викликають у мене ностальгії. Для мене це був трюм горезвісних рабовласницьких кораблів, вщерть набитий чорними невільниками. Життя на „другому континенті", цебто, в Бразилії, я би назвала РОБІНЗОНАДОЮ. В тій малій, соняшній країні я відразу відчула себе вільною людиною. Там нема дискримінації, і люди навіть не знають, що щось таке може існувати. Нас прийняли, як рівноправних громадян, і дали нам повну волю — жити, або... згинути. Уряд поставився до нас так самісінько, як ставився до своїх корінних жителів: не обмежував у правах, але й не допомагав у нічому. І ми опинившися в чужому середовищі, серед незрозумілих для нас обставин, були змушені вивчати цілком нову абетку життя самостійно. Було трудно, дуже трудно! Мабуть і Робінзонові, який не мав дітей і не потребував вивчати чужої мови, не було так трудно, як нам. Але все ж ми опинилися не серед пустелі, а серед живих людей, і поволі врастали в життя країни. Діти мали можливість здобувати безплатно науку від початкових шкіл і до університетів включно, а батьки знаходили працю, або закладали власні варстати праці чи починали торгівлю. Багато, правда, реомеґрувало до Північної Америки і на початках навіть каялися, що покинули Бразилію, бо Бразилія має свій питомий чар, хоч її життєва стопа по сьогодні дуже і дуже низька. Але хіба й Робінзон, повертаючись до цивілізованого життя, не жалував за своїм безлюдним островом?

Про життя на „третьому континенті" скажу коротко: по-всьому пережитому, маю таке враження, що врешті мій корабель прибився до затишної пристані.

П. Ви були довший час головою ОПЛДМ в Торонті. Хочете щось сказати про ту працю?

В. Справді я була головою ОПЛДМ 5 років. Очолила я цю організацію тоді, коли, як свідчили протоколи, вона вже 10 літ перебувала в критичному стані. Головною причиною її занепаду був брак попиту на дитячу книжку, і тому с о т н і добрих змістом і мистецьким оформленням видань роками припадали порохом на поличках магазину. Справа не змінилася і за мого головування, хоч нам вдалося дібрати добрі управи (на перших і других загальних зборах, і впорядкувати діловодство і книговодство. Найлегше ще було через наших представників у різних місцевостях Канади й Америки перевести грошеві збірки і на цей кошт висилатж книжкові пакунки до українських осередків в країнах з низькою життєвою стопою, як, наприклад: до Бразилії, Арґентини, Югославії тощо. І за мого головування ОПЛДМ видало і перевидало кілька книжечок, але це все мене не вдоволяло. Тому на початку моєї другої каденції я зрезигнувала. Тим часом ще є люди, які й далі тримають ОПЛДМ при житті. Сумніваюся, чи справа на читацькому ринку покращала, але ці люди все ж працюють, щось видають і напевне знаходять відборців. Використовуючи нагоду, висловлюю їм у цьому місці своє глибоке признання.

П. Які є Ваші улюблені письменники, українські й неукраїнські?

В. Боюся, що моя відповідь на це питання буде незадовольняючою, насамперед, для мене самої. Адже коли людина має за собою понад півстоліття хаотичного читання, то вкінці їй важко розібратися з нагромадженні вражень.

Крім того, з віком і досвідом уподобання змінюються, і для переоцінки авторів треба мати всі їхні твори „на очах", цебто, мати до них повсякчасний доступ, а кожну книжку перечитати бодай двічі через певний період часу. Зокрема важко говорити про письменників чужинецьких, яких спеціяльно не вивчалося. Тому буду говорити „навгад", знаючи наперед, що пропущу багато. Отже, з чужих авторів найбільше враження зробили на мене В. Шекспір, В. Скотт, Фенімор Купер, сестри Шарлота й Емілія Бронте, Оскар Вайльд, Бернард Шов, Дафне дю Мур'є, Джек Лондон, Гоффман, Ґ. Гавтман, В. Ґете, Ф. Шіллер, В. Гюґо — найбільше романтики. З українських — Леся Українка, І. Франко, О. Кобилянська, В. Винниченко, Ю. Клен, Стефаник. Щодо сучасних еміґраційних письменників, які ще продовжують своє існування на цій грішній землі, то я боюся їх називати, щоб не образити неназваних і не напитати непотрібно собі ворогів. Назагал лишень дозволю собі висловити погляд, що, наскільки у нас високо стоїть поезія, настільки слабо стоїть проза. Це зовсім не означає, що в нас бракує слабих поетів і сильних празоїків. Прозаїки є, і не лишень просто добрі, а й видатні. Але їх мало. Однак не можу проминути мовчанкою наших гумористів. Видатних з них є три: ЕКО, Бабій і Зоя Когут. Яку я б назвала нашим національним знахарем. Він уміє до найболючішої болячки дібратися так ніжно й обережно, що хворий не лишень не шарпається й не протестує, а ще й сміється. Чи він кого вилікував — не можу сказати, але призначенням знахаря, здається, є Не ВИЛІКОВУВАТИ, а ЛІКУВАТИ. Зовсім інший гумор Бабая і Зої Когут. По правді сказавши, я не певна, чи їх можна зачислити до гумористів. У Бабая більше елегії, ніж гумору, а в Зої Когут — глибокого трагізму. Але сполучення цих двох, здавалося б, діяметрально протилежних жанрів творить несподіваний і цілком приголомшуючий ефект. Явище неповторне! Захоплююсь Миколою Руденком. Він контроверсійний, незрозумілий, але колос і велетень!

П. Які Ваші пляни на майбутнє?

В. Постійно над чимсь працюю, маю багато початого і незакінченого. Назбирала цікаві матеріяли, цікаві теми. Але хто ж то буде друкувати, і хто буде читати? Молодь українських книжок майже не читає. А ті, що читають, старіються та відходять. Яку ж перспективу має українська книжка?... А хочеться писати, бо ж стільки є цікавого... От лежить у мене історична повість зі XVII століття про Крим, для молоді. З часів Вишневецького. Декілька молодих людей цей машинопис читали і їм подобалося. А де ж шукати видавця?... І збуту не було, бо ті, що ще читають, воліють позичити книжку в бібліотеці...

І хоч письменниця Ольга Мак надто оптимістично дивиться на майбутнє української книжки на еміґрації, все ж таки постійно в праці. Постійно творить щось нового. А мені хочеться вірити, що прийде відродження української мови. Що молоді люди і багато з нас старших, які залюбки вживаємо мову країни нашого поселення, усвідомимо собі нарешті, що знання і вживання ще одної мови збагачує нас. Що читати літературу є найкраще в оригіналі, бо тільки мало перекладів є кращі від оригіналу... Що знання мови зблизить нас до культури нашого народу! І врешті — що це є мова, якою ми можемо порозумітися на якому континенті ми не жили б! І що саме такі вартісні літературні твори, як книжки Ольги Мак, нас можуть навчити краще говорити та поможуть нам оцінити природню, соковиту, повну музики нашу мову.

Прощаюся з письменницею. Вона радіє кожним днем. У неї повно плянів. Бажаю їй від нас усіх, читачок цілого світу, кріпкого здоров'я, сили та ідей до дальшої творчої праці!

Многая літа, — Ольго Мак!
„Хай же Вам буде Бог у дорозі,
На кожному броді, на перевозі..."

У незабутню пам'ять дорогого мужа, батька і дідуся, Николая Духа, який упокоївся 9 вересня 1979 року, замість китиці квітів, складаю 25.00 дол. на журнал „Промінь".

Дружина Розалія Дух, Годсон Бей, Саск.

— — —

Складаю вінки з нев'янучих квітів у пам'ять наших ніколи незабутніх: дорогого мужа і батька Петра Процишиного, — відійшов у вічність 20 вересня 1971 року, у незабутню пам'ять зятя Івана Симбалістого — упокоївся 27 жовтня 1972 року, в їх світлу пам'ять замість живих квітів складаємо 50.00 дол. на журнал „Промінь".

Дружина **Петруня Процишин** з родиною, Донвел, Саск.

Відзначення 95-ліття уродин

ЄЛЕНИ РОМАНЮК

Едмонтон, Альберта

Неділя 1-го червня 1986 року, родина — діти, внуки, правнуки, мешканці дому „Дніпро", приятелі та численні гості велично вшанували 95-ліття уродин Єлени Романюк. Провід до величного відзначення своєї матері взяла з великою посвятою дочка, добр. Юстина Лучак.

На цей визначний день прибула вся родина з близька й далека. Радісний і Богом благословенний день 95-ліття уродин почато Вдячним Молебнем, який відслужив о. Протопресвітер Д. Лучак в капличці св. Покрови в домі „Дніпро". Співали всі присутні під проводом добр. Юстини Лучак, а апостола читав наймолодший внук ювілятки, адвокат Тарас Лучак з Вінніпеґу. Після молитви вдячності до Господа Бога, Протопресвітер Д. Лучак привітав ювілятку й дав велике признання за її довголітнє трудолюбиве життя, як примірну матір-християнку, піонерку й ідейну жінку-українку в релігійно-зорганізованому житті. Найкращим побажанням на майбутнє та відспіванням Многоліття закінчено першу частину святкувань.

В переповненій авдиторії дому „Дніпро", відспіванням Христос Воскрес почато другу частину ювілейної програми.

За відповідно прибраний стіл, який був прикрашений колачами і ювілейним тортом зайняла головне місце ювілятка — Єлена Романюк, яку при вході уквітчала корсажем з живих квітів внука, Леся Лотоцька. Біля своєї матері засіли чотири дочки: Параска Басараба з Смокі Лейк, Марія Романюк з Едмонтону, Анна Тимчишин з Мондер і добр. Юстина Лучак з Едмонтону. Також засіли — зять Протопресвітер Дмитро Лучак з Едмонтону й наймолодша сестра увілятки, Катерина Лазаренко з Ст. Албeрт.

Вельмишановна 95-літня Єлена Романюк, сиділа в окруженні своїх дітей і рідні немов та сизая голубка й своїм поважним і милим виглядом втішала всіх присутніх.

Програмою проводила добр. Юстина Лучак. Вона привітала свою Маму з уродинами та представила

родину при головному столі, яка підходила за чергою до Матері-ювілятки з найкращими побажаннями. Дальше внука, Фіялка Безо, привітала бабусю і представила присутніх дев'ять внуків, які по черзі вітали бабусю і вручали їй по прекрасній живій червоній троянді. Імена присутніх внуків були. Орст Котик, Леся Лотоцька, Фіялка Безо, Давид Котик, Родний Тимчишин, Роджер Тимчишин, Джосилин Боровська, Орися і Тарас Лучак.

Привіт від правнуків, яких було дев'ятнадцять (19), відчитала Шелі Котик. В зорганізованому порядку правнуки підходили до прабабусі вітаючи її сердечно, а правнуки Мелодій Котик і Катріна Боровська вручили їй прекрасний кошик квітів.

Відпов'дно опрацьований життєпис про бабусю відчитала внука з Вінніпеґу, куратор державно-історичних музеїв, мґр. Орися Лучак. Дальше були відчитані слідуючі привіти: від Товариства Старших „Дніпро" — добр. Ольга Бойчук, заст. голови; від управи дому „Дніпро" — Іванна Дженис, секретарка і від Союзу Українок Канади при катедрі св. Івана — Анна Томнюк, голова; а Марія Григор, при своїх побажаннях проспівала ювілятці стародавню співанку.

Від державних достойників наспіли привіти, які прочитала внука Джосилин Боровська, а саме: Генерал Губернатора Високодостойної Мадам Джін Совей, Прем'єр Міністра Канади — Достойного Браєна Малруні, Генерал Губернатора провінції Альберти — Високодостойної Гелен Гундлей, прем'єра Альберти — Достойного Дона Ґетті, посла до Федерального уряду — Достойного Василя Лесика, який також був присутній зі своєю дружиною Веронією на програмі і ще особисто висловив щирі побажання для ювілятки. Привіт з міста Едмонтону вислав Достойний майор — Лаврентій Дикур. Джосилин також прочитала телеґраіфчний привіт від д-ра Бронислава й Ґані Лукій з Вінніпеґу.

Наспіло ще багато більше привітів та квітів, як також гостей і приятелів з провінції Альберти та Манітоби. З Вінніпеґу представлені були: внука Орися Лучак з чоловіком Мироном Тарасюком, теща Орисі — пані Стефанія Тарасюк і Тарас Лучак, а з Брендону племінниці ювілятки: Леся Мекдоналд і Ганя Мекінґол.

Щоб пригадати бабусі юнність її та розвеселити її, як також звеличати програму для присутніх, музичне тріо заграло в'язанку народніх пісень, Гоцулку і Многоліття. Грали члени родини: найстарша дочка — Параска Басараба на скрипці, внуки: — Орест Котик на акордіоні й Тарас Лучак на мандоліні. Їх музичне виконання з приємністю вислухали всі, а особливо це була радість й мила несподіванка для ювілятки.

Тост до ювілятки підніс внук, — Орест Котик, а присутні повстанням з місць, поздоровленням і відспіванням могутнім Многоліттям вшанували ювілятку, Єлену Романюк.

Слідувала смачна й багата перекуска, яку приготовила родина ювілятки. Присутні мали нагоду знайомитися одні з одними, як також доброд'йка Ю. Лучак представляла гостей з-поза Едмонтону, яких було дуже багато.

З вдячністю і радістю гляділа Достойна ювілятка, на свою так численну родину, на приятелів та всіх присутніх, що так велично вшанували її з нагоди сповнення 95-ліття її життя.

Єлена Романюк з дому Воробець, народилася 2-го червня 1891 року в селі Залуче, повіт Снятин, Галичина — Західня Україна, від батьків Грицька Воробець і Анни, з дому Верстюк. З приводу несприятливих економічних сільсько-господарських маєтностей та політичних причин, Гриць і Анна Воробець рішили залишити рідну хату, Україну, й з першими чисельними еміґрантами виїхали до Канади шукати кращої до-

лі й волі для себе й своїх дітей. На весні 1898 року, батьки, Грицько й Анна з родиною, а то з семилітньою Єленою, з старшим братом Степаном та молодшою сестрою Настунею, поїхали поїздом до німецького потрового міста Гамбург, де від морського агента „Моравець" купили квитки на корабель і відплили до Канади. В часі їзди морем, яка тривала 13 днів, всі тяжко хворіли морською недугою.

Прибули до Канади до Галіфаксу, а дальше поїхали потягом до Едмонтону, Альберта. Тут в еміграційному будинку зустрів родину Воробців, Федір Німерський, якого дочка Зоя Сорокан разом з своїм чоловіком Іваном, якраз були присутні на цім святкуванні, а добр. Ю. Лучак мала нагоду їх щиросердечно привітати.

В скорому часі Федір Німерський з родиною Грицька Воробця, вибрався кіньми і возом в три-денну лісисту, болотисту дорогу до містечка Восток, Альберта. З ними також їхали чотири інші українські родини. Приїхавши на означене місце всі зупинилися коло малої індіянської хати, де прийшлося їм всім разом мешкати, а то вісім дорослих людей й 14-ро дітей. В кімнаті навіть не було на чім де їсти зварити, а за інше конечне устаткування в кімнаті було тяжко й подумати.

В тих часах в Канаді були тяжкі піонерські часи й родина Грицька Воробця тяжко все переживала. По тяжких трудах внедовзі брати Гриць і Семен Воробець побудували для своїх родин другу хату. Хата була збудована з дерева, а дах і долівка були вкриті глиною. Однак, їм вже стало вигідніше в ній мешкати зі своїми дітьми. Хатнє устаткування було таке: піч, довгий зроблений стіл і лавочки, зроблене ліжко й постіль. На головній стіні хати висіли на почесному місці три ікони, які родина Воробець привезла з рідної хати, з України. Ці святі образи часто пригадували їм рідний край й давали їм надхнення до молитви до Господа Бога за здоров'я і краще майбутнє.

Тому, що Єлена була найстаршою дочкою, вона доглядала молодших братів і сестер. Помагала вона своїй матері при хатній роботі і в господарстві.

В тяжкій щоденній праці родина Грицька Воробця почала тужити за храмом Божим. По короткому часі вони відшукали Православну Церкву, яка там тоді була й разом з родиною їхали кіньми або йшли пішки 12 миль, щоби помолитися Господу Богу, за кращу долю в новій країні Канаді й подякувати Йому за Його опіку.

Виростаючи при батьках, Єлена мала велике бажання навчитися по українськи читати й писати. Школи тоді там не було ,а далеко годі було дістатися. Батько Грицько вчив синів українського письма, а коли й Єлена прислуховувалася то батька казав, „чого ти тут стоїш, Єлено. Йди й помагай мамі'. Батько тоді думав, що тільки хлопцям треба добувати знання, а дівчатам, то тільки треба знати зварити їсти, пекти хліб, прати й помагати на господарстві, замість інтересуватися шкільною роботою. Однак, Єлена мала велике й сильне бажання бути читаючою й грамотною людиною і Господь їй в тому допоміг.

В 1910 році 17-літня Єлена переїхала до Едмонтону працювати. Мешкала з дівчатами українськими недалеко гостинниці ‚Кінґ Едвард", де вона також працювала в кухні вісім місяців за 10.00 долярів місячно. З першої платні Єлена купила машину до шиття, куфер і пішви.

В 1911 році, Єлена познайомилася з молодшем Іваном Романюком, який також був емігрантом з тих сторін, що й Єлена. В короткому часі Іван і Єлена пібралися на Завалю, там, де жили батьки Єлени. По вінчанню молода пара виїхала назад до Едмонтону, де обидвоє працювали три роки. В 1914 році вони повернулися до Заваля і жили деякий час з батьками.

На весні Іван і Єлена Романюк купили від СПР 160 акрів землі, по 11.00 долярів за один акер. Щоб побудувати окрему хату для своєї родини, треба було тяжко працювати при корчуванні дерев, щоб приготувати місце на будову хати. За Божою поміччю хата була збудована, хоч обліплена глиною й сирою землею під ногами, але своя. Тяжка праця при корчуванні дерев для вироблення поля для засіву здавалась, що немала кінця. Однак, хоч ті піонерські часи були тяжкі, то вони також були радісні й успішні. Їх фармерську працю Бог поблагословив, як теж прибуток в родині. В Івана й Єлени було шестеро дітей: чотири дочки — Параска, Марія, Гануся й Юстина; два сини близнюки — Никола та Грицько. Никола помер немовлятком, а Грицько помер в 1967 році.

В тім часі коли родина побільшилася, а то в 20-их роках, родина Івана Романюка збудувала вже більшу й вигіднішу хату на два поверхи. Господарили вони там до 1943 року, по тому родина перенеслася мешкати до містечка Ендрю, де жили там в хаті, яку тепер перевезено до „Українського села" „Спадщина", коло Едмонтону.

Прибувши Іван і Єлена Романюк з родиною до Ендрю, вони відразу вписалися до Української Православної Церкви свв. Апп. Петра й Павла й були там жертвенними й активними членами громади. В 1945 році, 28 лютого, упокоївся муж Єлени, Іван і його поховано на цвинтарі в Завалю, Альберта. Його смерть Єлена разом з дітьми тяжко пережила.

В 1945 році вдова Єлена купила крамницю жіночого одягу в Ендрю і разом з дочкою Марією управляли нею 18 років.

В 1946 році Єлена вписалася до товариства Союзу Українок Канади в Ендрю, в якому брала активну участь 17 років, аж до виїзду до Едмонтону.

Єлена, будучи примірною Матір'ю-християнкою, все звертала увагу на виховання своїх дітей в християнському дусі, як також активно працювала в релігійно-зорганізованому житті. Хоч не раз життя було трудне й тяжке, воно було також радісне й успішне. Єлена мала гарні здібності — вона шила одяг, що й сьогодні внуки пізнають її шиття; ткала на варстаті килими й налавники; любила співати, брала участь у драматичних виставах, гарно танцювала, що коли маючи вже 80 років, її внуки просили затанцювати їм гуцулочку й вона радо їм затанцювала. Любов до рідної пісні передала всій своїй родині, а найстаршу дочку Параску посилала на лекції гри на скрипці.

Під цю пору Єлена Романюк, наша ювілятка, є на відпочинку й мешкає біля дочки Марії в домі для старших „Дніпро" в Едмонтоні. Вона є членкою Союзу Українок Канади при катедрі св. Івана й є членкою катедральної громади. Ювілятка Єлена є дальше енергійна, бере участь в культурних програмах і підприємствах, які тут відбуваються. Журнал

(Докінчення на стор. 31)

Показ українських страв на ЕХПО 86

Відділ ім. Лесі Українки у Ванкувері в червні мав честь демонструвати на Світовій виставі ЕКСПО 86 українські страви. Так як вареники, голубці, вироблювання колачів і домашню ковбасу, що відбулося один тиждень.

Кожного дня треба було мати досить для 100 і більше людей, щоб всі п о к у ш а л и (samples). Люди були з різних країн і всі хвалили, що кушали, що наші страви дуже добрі.

Така демострація — це великий труд і багато праці для тих, що взяли на себе такий обов'язок. Все ж, хто там був і бачив також і покушав наші страви, напевно не забуде.

Наша голова Емілія Чуйко — багато праці поклала як також котрі допомагали. Настуня Заведюк була коментаторкою і дуже добре розказувала про наші страви, звичаї і традиції.

Наші членки також всі перед Великнем мають багато показів писання писанок і продають. З того наш відділ користає. Вже і короваї пішли вперед, бо майже всі молоді хочуть, щоб коровай був на їх столі на весіллі.

Хай лине добра слава про Україну.

Маргарета Ременда.

Продаж писанок на ЕКЦПО 86, відділ ім. Л. Українки, Ванкувер. Зліва направо: Є. Чуйко, голова; **Р. Катон, Д. Смит, Н. Заведюк, С. Чумей, С. Стасюк.**

На Світовій Виставі ЕКСПО 86 Василь Чуйко і Настуня Завадюк

МОРКВА

2 горнятка моркви
2 ложки масла
¼ горнятка вершків (сметанки)
сіль до смаку.

Моркву почистити, покроїти в кісточки, зварити у посоленій воді. Відцідити. Розтопити масло, додати моркву, помішати. З верху поляти сметаною, накрити покришкою й нехай раз закипить. І потім подавати.

Play your part

Кожного року приблизно 70 малих дітей є вбиті, а 4000 є поранені в автомобілевих випадках.

Останні обслідування показують, що майже 80% дітей нижче 5-ти років не були відповідно забезпечені під час їзди.

Транспорт Канади вводить строгі стандарти безпеки для продуцентів у виготовлюванні відповідного кріселка для немовлят.

Ви можете найкраще охоронити Вашу дитину, забезпечивши її вигідним кріселком, прикріпленим відповідним поясом до Вашого авта.

Buckle up. It's the thing to do.

Transport Canada Transports Canada

Canada

Федір і Розалія Мачули

СВЯТКУВАЛИ ЮВІЛЕЙ 60-ЛІТТЯ ПОДРУЖЖЯ

Р. і Ф. Мачули святкували Ювілей 60-ліття подружжя

У суботу, 17 травня 1986 р. родина Федора і Розалії Мачулів зібралися у готелі Кінґ Джордж у Мелвил, Саскачеван, щоб вшанувати їх з нагоди 60-ліття подружжя.

На ювілей прибуло четверо дітей ювілятів — дочки: Анна Назаревич з Вінніпегу, Катерина Паньків з чоловіком Іваном з Фенвуд, Саскачеван, Ольго Надсаді з Вінніпегу та син Василь Мачула — Мелвил, Саск. Присутні були також 8 внуків та троє правнуків. Двадцять осіб найближчої родини ювілятів — з Манітоби, Саслюмбії з'їхалися на ювілей.
качевану, Альберти і Британської Ко-

Зять Іван Паньків розпочав вечір спільною молитвою всіх присутніх. Після вечері господарем гостини був внук, Олен Назаревич. Він коротко розповів присутнім про життєвий шлях діда і баби Мачулів. Дідо і баба та батьки Розалії, з дому Пилипів, прибули до Канади з України на початку 1900-их років і оселилися в околиці Ґудів, де і народилася Розалія. Федір походить з села Жулин в Україні. Він приїхав до Канади, до містечка Ґудів у 1924 році, де вже жив його брат Михайло, який прибув до Канади раніше. Молоді, Федір і Розалія зустрілися, одружились у Ґудів і фармерували в цій околиці 48 років. В 1974 році переселилися до Мелвил.

Зять Іван підніс тост за здоров'я ювілят. Привіт від дітей склала Анна Назаревич. Внук Леонід Паньків прочитав привіти, що насліли — від Ґрента Смидт, посла до легіслятури — від Мелвил. Внучка Олександра Назаревеч-Малюжинська — с к л а л а привіт від внуків. Ювілейне прийняття закінчилося співом многоліття.

У неділю, 18 травня родина зібралася у церкві Св. Покрови в Мелвил на Богослуження. Після Св. Літургії о. Володимир Макаренко при співі присутніх відслужив Молебень і посвятив ікони подаровані ювілятам родиною.

Після Богослуження родина зійшлася у домі Катерини та Івана Паньків біля Фенвуд на обід. Отець Вол. Макаренко з добродійкою Ольгою та трьома синами також загостили до ювілят.

Федір і Розалія Мачули були незмірно вдячні, що їхні діти, внуки і правнуки з'їхалися з далеких кінців Канади, щоб вшанувати їх. А родина ювілят раділа, що мали нагоду зустітися і побачити одні-одних та провести час з родичами і оказати їм свою вдячність, пошану та гордість успіхом подружжя Федора і Розалії Мачулів, протягом 60 років подружнього життя.

В. М.

Члени відділу ім. Л. Українки у Ванкувері на ЕКСПО 86 проводять показ роблення голубців: **Емілія Чуйко** — голова. **Настуня Завадюк** розказує слухачам про голубці; поруч неї стоять помічниці: **Галя Ахтимійчук, Люба Мануша і Славна Кетник.**

Весняний чай і вистава

Ту Гилс, Альберта

У святочний день Вознесення 12 червня 1986 р. відділ ім. Л. Українки влаштував весняний чай і виставку та продаж домашнього печива. Вистава відбулася о другій годині по полудні у прибраній квітами церковній залі. На одному столі були розложені вишивки, образи та інші ручні роботи, а на другому красувалися різні традиційні печива, що їх напекли і принесли членки відділу. Столики для гостей були розложені в залі і прикрашені квітами.

Господиня прийняття, пані Анна Мельничук о годині 2-ій привітала гостей. Молитву проказав парох о.

П. Зубрицький. На чай прибуло багато гостей, які засідали за столики, пили чай і споживали смачну перекуску. Крім місцевих гостей, прибули громадяни з таких околиць як: — Веґревил, Мирнам, Виллінґдон. Настрій був привітний, товариський, а гості розмовляли та ділилися враженнями дня та подіями.

Домашнє печиво скоро розпродали, а виставкою вишивок всі цікавилися й давали признання за таку талановиту й мистецьку працю.

Опіся відбулася розігравка з продажу білетів. Нагороди виграи: — першу — К. Югренчук, другу — Ілейн Влад, третю — Ольга Гринів. Пані Гнатюк подарувала весільний коровай, а виграла його — Ольга Бадзюк з Мирнам. Пані Дмитрук подарувала вишитий рушник — виграла Анна Андрійчук з Виллінґдон.

Щира подяка належиться членкам, що причинилися до успіху, щоб той день випав так успішно. Так само висловлюємо щиру подяку, що так численно звеличали на чай і вистаку.

Марія Ґрекул — прес. реф.

Вшанування пам'яті Лесі Українки

в Оттаві

Заходом відділу Союзу Українок Канади відбулося коротеньке, але гарне святочне відзначення пам'яті великої поетеси Лесі Українки.

Після Служби Божої і Панахиди, на залі Сумківці подали усім перекуску, а тоді займалися програмою культурно-освітня референтка пані Галина Михальчук. Вона зорганізувала до участі шкільних дітей і молодих матерів. Реферат про Лесю Українку читала учителька музики Ганя Пилипчук. Короткий вірш прочитала молоденька мати Любця Ковч-Шумська. Відтак деклямували діти Рідної Школи — Наталка Новицька і Александер Кляркон. Накінець присвячений дітям вірш прочитала Ірця Шевчук-Кляркон. В кінцевому слові Галина Михальчук згадала, що в лютому місяці організоване жіноцтво вшановує пам'ять ще інших героїнь українського народу, які з любови до своєї Батьківщини, за свої ідеали, йшли без вагання на смерть. Тими жінками є героїня підпільної боротьби — Ольга Басараб (12. 2. 1924 р.), та поетка боротьби за волю України — Олена Теліга (21. 2. 1942 р.). Лютий місяць є місяем пошани, пам'яті наших героїнь поеток, письменниць, жінок великої посвяти. Відтак усі переглянули виставку творів Л. Українки, яку приготовила бібліоітекарка Зоя Солодуха. Вона також заохочувала присуніх позичати і читати українські книжки. Подяку за присутніх висловила голова відділу — Зоря Джексон.

На знимці зліва направо: **Галина Михальчук, Зоря Джексон, Ірина Шевчук-Кляркон, Александер Кляркон, Наталя Новицька, Таня Пилипчук, Зоя Солодуха, Люба Ковч-Шумська.**

ВИТКІВ, САСК.

Відділ ім. О. Кобилянської

Річні збори відділу відбулися в Народному Домі 18 грудня 1985 р. у присутности 11 членок. Збори відкрила голова відділу Гедер Бузяк молитвою „Отче Наш". Секретарка Даруся Ткачук прочитала звіт минулорічних зборів. Касирка Рут Гриневич здала звіт з цілорічної праці у 1985 році.

Впродовж року відбулось 6 місячних зборів. Діяльність відділу за рік 1985-ий: Членки їздили колядувати. Влаштували український Новий Рік забавою із вечерею. Мали випродаж великоднього печива в Норт Бетлфорді. Зорганізували „пат лак обід". Сусідське місто випозичило в нас посуд, вишивки та інші речі на свій „День Спадщини.. Приготовляли і видавали обіди по похоронах членів. Зробили „бенефит" забаву для маленької Линдсей Іванчук „гарт фонд" з чого подарували 100.00 дол. на її операцію в Торонті.

Влаштували пирогову вечерю в місяці листопаді. Наша церква потребувала мальования знадвору, і ми найняли нашого бувшого сумківця, майстра Івана Гр. Іванчука з його братанцем Денисом і вони покрили всю церкву знадвору пластик „сайдинг", зробили нові вікна і пофарбували в середині. Також ми придбали два вітряки до стелі у бані.

ВІДДІЛ ІМ. Г. РОМАНЧИЧ
Саскатун

Річні збори відділу ім. Ганки Романчич, відбулися 27 січня 1986 року в церковній авдиторії. Збори відкрила голова, Каруся Щербій молитвою. Секретарка Павліна Никифорук прочитала протокол з минулич річних зборів. Петруся Баран роздала членкам друкований річний фінансовий звіт і прочитала його. Звіт різних комітетів і референток виявив добрий поступ та працю за рік 1985-ий. Голова у своїм звіті щиро подякувала членкам за приємну кооперацію, співпрацю і закликала до дальшої праці.

Впродовж року відбулося 9 місячних зборів та 8 засідань екзекутиви. Записано є 75 членів. Відійшла у вічність одна довголітня членка.

Дуже успішно відбулася Йорданська Свята Вечеря, членський чай, вшанування сеньйорів, Великодний чай та продаж пасок і бабок, спільне свячене, „Ґараж сейл", Храмовий обід, обід на День Батька, продаж їжі для „Ексибишен" нашого Павільйону, під час Фолкрост. Осінню курячу вечерю, видали вечерю на наш бенкет, Різдвяний чай та продаж колачів. Відділ видав п'ять різних обідів й перекусок на христини, весілля та похорони. Наші членки таксамо вчать в Українській і Недільній школах.

Добродійний комітет відвідує хворих у шпиталях. На Великдень обдарували сеньйорів та хворих паскою й писанками.

Наш відділ підтримує СУМК, літню оселю. Записано є 35 дітей в Недільній школі, 21 в молодшів відділі СУМК, 16 дтей в старшім відділі СУМК.

Відділ склав пожертви на такі цілі: церква — 15,050.00 дол., СУМК — 500.00 дол., на фільм про голод — 100.00 дол., **Harvest of Despair** — 500.00 дол., для хору „Ластівка", Інститут П. Могили — 200.00 дол., Фонд Володимира — .500.00 дол., на журнал „Промінь" — 191.00 дол., для локальних добродійних організацій — 200.00 дол., на оселю „Зелений гай" — 200.00 долярів.

Відділ вислав делеґатку на крайовий з'їзд у Вінніпезі, на з'їзд Західньої Канади в Реджайні.

Склад управи на 1986 рік: Ґеня Кіндрачук — уступивша голова, Катруся Щербій — голова, Леся Фотій заступниця голови, Оксана Ковальська — заст. голови, добр. Лариса Макаренко — секр., Оксана Тимаруська — касирка. Контрольна комісія — Марія Кінащук, Є. Воджеківська, К. Дрозда. **Референтки архіву** — Ірена Юрошак, П. Баран і п. Талпаш — культурно-освітні реф., Ф. Луцюк — реф. музейної фундації, С. Бойчук — Променя, Є. Воджеківська — Рідна школа, о. Макаренко — Недільна школа, М. Гумен — молодший відділ СУМК, С. Качковська — старший відділ СУМК, добр. Макаренко і Леся Фотій — представниці до мешканців пансіону Іларіона, Ю. Талпаш. Відвідування хворих — П. Никифорук, Марія Кінащук, добр. Лариса Макаренко. Догляд кухні — Ціліна Качковська, Берніс Парчевська, О. Тимаруська, Ґеня Кіндрачук, Катруся Давидюк, М. Єванишин.

Катруся Щербій, голова,
Добр. Л. Макаренко, секретарка.

ВІДДІЛ ІМ. СВ. АННИ
Скарборо, Онт.

Річні збори відділу ім. Св. Анни, при церковній громаді Св. Анни, відбулися 29 грудня 1985 року. Свящ. О. Гупка проказав молитву Царю небесний і вшановано мовчанкою пам'ять покійних членок відділу.

Відділ, який начисляє 23 членок, відбув 7 місячних зборів, річні збори та одне засідання управи. Працю відділу можна поділити на три галузі: культурно-освітню, організаційну та громадсько-господарську.

Цього року відділ належно відзначив свято Л. Українки, свято книжки та св. Миколая. Відбулося відзначення 25-ліття журнала „Променя", з нагоди якого 200.00 дол. вислано до редакції на Ювілейний фонд. Членки також сходилися вчитися виробляти колачі та паски.

Зі сторони організаційної праці, відділ був репрезентований на Крайовім З'їзді у Вінніпезі і також на Провінційнім З'їзді в Лонґ Бренч, Онт., та вислав пожертви на фонд з'їздів. Відділ пожертвував $150.00 долярів до місцевого відділу СУМК, на покриття коштів делеґатки на з'їзд до Вінніпеґу. Наш відділ також має представниці до місцевої ради КУК.

Що до громадської праці, відділ прилагоджує та подає їжу на різні оказії в протязі року; — Йорданську Святу Вечеру, Спільне свячене, перекуски на свято Л. Українки, Тараса Шевченка, Св. Миколая та на Місійні обіди з нагоди гостини Владики Василія 9-го червня та Візитації Митрополита Василія з нагоди 25-ліття будівлі церкви Св. Анни 23-го вересня. Прилагоджували голубці на „Караван" до Інституту Св. Володимира, та їжу на продаж під час осіннього базару та весняного ярмарку. Відділ пожертвував 1,700.00 долярів на потреби церковної громади.

Назначений комітет відвідує хворих, посилає квіти, овочі та відповідні картки-побажання чи співчуття.

Заряд на 1986 рік:

Є. Павлик — уступивша голова, Т. Козурко — голова, Є. Сампара — заст. голови, добр. Гупка — кореспі. рекордова секретарка на шість місяців, Л. Бот — інших шість місяців, Д. Михальчук — касирка, А. Михальчук — фінансова секретарка.

Комітети: С. Сампара і Т. Чорна — культурно-освітні референтки, Л. Савдик — відвідування хворих, М. Федак — референтка „Променя", Є. Павлик — КУК, А. Поляк, Є. Лесик, С. Ружницька. **Надзірна рада:** Л. Дячун і М. Федак — СУМК, А. Поляк, А. Михальчук — господині, К. Гриб, А. Поляк, М. Радченко — сестриці.

Контрольна комісія: — Л. Дячун, Д. Болусм'як.

Т. Козурка, голова, **М. Гупка,** секр.

ВИТКІВ

Посилали пожертви на Музей і на журнал „Промінь" у пам'ять покійних членок і членів. Відзначили Савелю Бузак за її 25-ліття членства. Відвідували хворих, посилали квіти і картки. Післали пожертву на „Телемиракл" і поборювання недуги рака. Посилаємо дар від кожної членки на оселю „Зелений гай'.

Заряд відділу на 1986 рік: Гедер Бузяк — голова, Ганя Іванчук — заст. голови, Даруся Ткачук — секр., Ольга Волошин — заст, секр., Рут Гриневич — касирка, Савеля Бузяк — заст. секр., Ганя Іванчук — кореспі. секретарка. Контрольна комісія — Ширлі Ґоян і Дженет Свистун.

Фінансовий звіт: лишилося з 1984 року 11.179.23 дол. Приходи у 1985 році — все разом 21.503.00 дол. Розходи в 1985 році — 16.453.16 дол. Лишилося в касі — 5.195.14 дол.

Ганя Іванчук, кореспі. секр.

Відділ ім. О. Кобилянської, Саскатун, Саск.

Річні збори відділу Союзу Українок ім. Ольги Кобилянської в Саскатуні, відбулися 1-го грудня 1985 року. Емілія Табашнюк перепроваджувала зборами, а секретаркою була поні Оля Гавриш. Молитву проказав настоятель громади о. Прот. М. Олесюк. Опісля було вшановано пам'ять покійних членок з відспіванням „Вічная пам'ять".

У своєму слові о. Олесюк привітав членок та подякував їм за велику пророблену працю в громаді на протязі року. Також подякував за поважну фінансову пожертву для катедральної громади. Пригадав також, щоб членки мали пошану одні до других, бо це головний предмет у організації.

Привіт і подяку від катедральної громади зложив голова громади — Людвіґ Кий.

Звіт голови відділу — Анни Клопушак: Рік 1985 скорим темпом добігає до свого кінця, також мій перший рік, як голови відділу, також кінчається. Відділ нараховує 212 членок. У відділі нараховується 47 почесних членок. Цей рік був заповнений різними проєктами і активностями. У взаємній пошані й кооперації членки відділу осягнули поважних суспільних і фінансових успіхів.

Голова учащала і брала участь у зборах і засіднях церковної управи. Була делеґаткою на 17-ім соборі, і учасницею на з'їздах.

В протязі року відділ відбував різні підприємства як: бенкети на церковні і весільні оказії; похорони поминальні обіди, перекуски на бінго, одну вечерю, що місяця для ТУС, великодні і різдвяні чаї.

Мали випродаж традиційного печива на міському ринку. Одним з найбільших проєктів відділу, був щорічний кіоск на виставовій площі „**Exhibition Week**", що приносить поважні фонди. Відділ причинився також до успішного переведення фестивалю „**Folkfest**" спонзорований місцевим відділом К.У.К.

Цього року наші місячні збори відбувалися зараз по Богослуженню, також збори Сумківців, і це дало нагоду мати спільну перекуску кожної першої неділі у місяці.

Продовжуємо далі наш звичай — подавати каву по Богослуженню.

Наш загальний прихід на 1985 рік був — $73,187.00; Розходи — 39,134.00 дол. Пожертви на добродійні цілі були такі: Катедральна громада — 32,000.00 дол., молодечий хор „Ластівка" — 1,000.00 дол., Укр. Музей Канади — 500.00 дол., журнал „Промінь" — 1,232.00 дол., добродійні організації — 350.00 дол., гонорари — 1,200.00 дол., Іларіон Пансіон — 500.00 дол. студентці на курс у Києві — 300.00 дол. В касі залишилося — 4,937.00 дол.

Поза господарські справи, відділ зосереджував свою працю на освітно і народно-культурну працю. Відсвятковано 25-літній ювілей журнала „Промінь", Свято книжки, День матері, День подяки, Свято героїнь, Храмове свято, Святу вечерю і Великоднє спільне свячене.

Членки беруть участь у церковному хорі, виступали на Фестивалю колядок з Саскатунською симфонічною оркестрою в Сентеніял авдиторії.

Членки нашого відділу також працюють з молоддю, як учительки Української і Недільної шкіл. Опікуються сумківцями, а сестриці виконують свої парафіяльні обов'язки. Членкині нашого відділу працюють як референтки і помічниці комітету при бінго, відвідують хворих по шпиталях, і це є потіха і розрада в їх фізичних немочах. Старші громадянки відвідують з програмою і угощають перекускою мешканців інших старечих домів.

Голова зложила подяку Ользі Гавриш за точні протоколи, Марії Гарбус за писані листи, Ливині Букурак за добре ведення фінансових книжок, господині Марії Чуганюк за постійну працю в кухні, (а також і кухаркам) за добру працю в кухні. Подякувала головам кружків і членкам за їх догляд на різних підприємствах. Всім референткам, які влучно виконували свої обов'язки, конвінеркам різних підприємств. Сестрицям за догляд прикраси церкви. Марії Дорош, яка очолювала „Харитативну працю відділу", подаючи матеріяльну поміч потребуючим в Бразилії, Парагваю і Аргентині. Уступившій голові — Марії Воронюк за всебічну допомогу в праці відділу, а також о. прот. Олесюкові за співпрацю і моральну підтримку.

При кінці зборів представлено було склад управи на 1986 рік.

Збори закрито молитвою.

Анна Клопушак — голова, **Ольга Гавриш** — секр.

* * *

УПРАВА ВІДДІЛИ С.У.К. ІМ. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ У САСКАТУНІ НА 1986 РІК.

Марія Воронюк — уступивша голова, Анна Клопушак — голова, Галя Максим'юк — перша заст. голови, Михайлина Лемко — друга заст. голови, Анна Михайлюк — третя заст. голови, Оля Гавриш — рекордова секретарка, Маря Гарбус — кореспонденційна секретарка, Даяна Доктор і Левійна Букурак — касирки.

Референтки. Добр. Еріка Олесюк — бібліотека, Анна Янов, Марія Ґорчинська, Анна Бальон, Анна Чуй, Катерина Томашевська — від умово хворих, Марія Дорош — „Променя", Марія Воронюк — культурно-освітня реф., Міній Симчич, Олеся Стефанюк, Єлисавета Кіндрачук — мистецтва, Лорейн Бобовська — молодший СУМК, Текля Ларіоник, Марія Дорош — Музейна Фундація, Марія Чуганюк — обіди й перекуски, Д-р Савеля Стечишин — преса, Марія Кіндрачук і Славка Михайлюк — печиво, Розалія Кренькі — Жіночі ради, Юдита Керельчук — садочка, Даруся Михайлюк — старшого СУМК, Оля Вівчар, Розалія Базовська і Ярослава Грабова — чаї, Вікторія Бальон — Шкільництво, Анна Гарасимчук — членство, Добр. Ерік Олесюк — шпиталів, Катерина Костик, Ярослава Грабова — Комітет майна кухні, Катерина Панґрас, Анна Тріщук і Катруся Злипко — Контрольна комісія.

Голови кружків:

Розалія Антим'юк — „**Pleasent Hill**", Анна Чуй — „**Riversdale**", Михайлина Лемко — „**Nutana**", Кароля Заведюк — „**Brunshill**", Оля Кий — „**Churchill**", Марія Воронюк — „**Westmaunt**".

Почесні сестриці: Варвара Катеринич, Миляна Пігач, Михайлина Никифорук, Анна Пігач, Катерина Чиж, Василина Букурак, Розалія Борса.

Діючі сестриці: Докія Вівчар, Марія Лабач, Анна Гарасимчук, Анна Чуй, Анна Макогон, Михайлина Лемко, Анна Бальон, Ярослава Грабов.

КВІТИ НЕЗАБУТНІМ

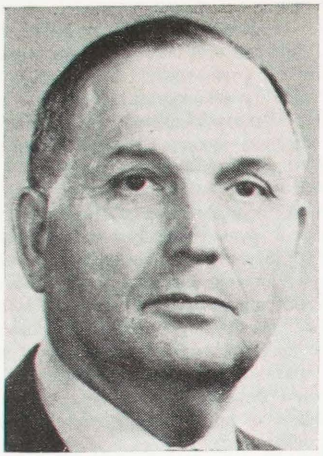

Кладу нев'янучий вінок на могилу мого дорогого мужа Петра Маєвського, в п'яту річницю його упокоєння. Відійшов від нас у вічність 13 липня 1981 року.

Нехай Господь Бог оселить душу покійного в царстві небеснів. Вічна йому пам'ять!

У його світлу пам'ять складаю 25.00 дол. на журнал „Промінь".

Вдова по покійному
Зіна Маєвська з синами.

— — —

На свіжу могилу нашої дорогої приятельки, бл. п. Анастасії Демитрак — упокоїлась у Монтреалі, кладемо китиці нев'янучих квітів та засилаємо у її незабутню пам'ять 25.00 дол. на журнал „Промінь". Вічна їй пам'ять!

Михайлина Нєма, Катерина Велантин, Оля Антонюк з Гамільтону і Марія Гонсов — Монтреаль.

— — —

Б. П. КАТЕРИНА ВАСЮТА

У першу річницю упокоєння дорогої та улюбленої тети Б. П. Катерини Васюти, Калмар, Альберта, яка упокоїлася 22-го серпня, 1985 року. В її світлу пам'ять складаємо 20.00 дол. як нев'янучий вінок на журнал „Промінь" якого вона любила читати від початку його появи. Вічна їй пам'ять!

Володимир і Наталя Базюки з родиною,
Едмонтон, Альберта.

— — —

Відділ ім. Лесі Українки, Виндзор, Онтаріо, складає нев'янучий вінок 35.00 дол. на „Промінь" в пам'ять бл. п. Марії Натишак — мами нашої членки Централі пані Одарки Гаталай. Родині висловлюємо нші щирі співчуття.

За заряд — Оля Друль, секретарка.

— — —

Відділ ім. Лесі Українки, Виндзор, Онтаріо, складає нев'янучий вінок 35.00 дол. на „Промінь" в пам'ять бл. п. Анни Подольської — сестри п. Добр. Марії Керніцької. Родині висловлюємо наші щирі співчуття.

За заряд — Оля Друль, секретарка.

У першу річницю упокоєння наших дорогих родичів, бл. п. Василя і Параски Ґордеїв. Батько Василь упокоївся 4 липня 1985 року, а мама Параскевія 5 серпня 1985 року. Замість китиці нев'янучих квітів, складаємо 25.00 дол. на журнал „Промінь", якого вони любили читати. Вічна їм пам'ять!

Дочка Олена Фонк і син Іван з родиною.
Вільна, Альберта.

— — —

У п'яту болючу річницю відходу у вічність нашої Мамусі та Бабуні — Д-р Людмили Скорюк-Бризгун, яка померла 7 січня 1981 року, в її пам'ять даруємо передплати на „Промінь", „Жіночий Світ" і „Наше Життя" невідомій Бабусі.

Оксана, Ярослав, Всеволод і Ігор Соколики,
Торонто.

— — —

Замість китиці квітів на свіжу могилу нашої дорогої членки Павліни Думки, яка упокоїлася в Бозі 11 квітня 1986 року, в її пам'ять складаємо 25.00 дол. на журнал „Промінь".

Відділ Ганки Романчич, Саскатун.
Каруся Щербій, голова,
Добр. Лариса Макаренко, секр.

— — —

У світлу пам'ять нашої дорогої, незабутньої мами, бабуні і прабабуні, бл. п. Параскевії Циганевич, яка упокоїлась 31 липня 1979 року, складаємо 25.00 долярів на журнал „Промінь".

Марія і Стефан Саранчук з родиною, Вінніпеґ.

— — —

У світлу й незабутню пам'ять моєї дорогої сестри, бл. п. Єлисавети Лаб'юк, яка упокоїлася 22 квітня 1986 року, замість китиці квітів на її свіжу могилу, складаю 25.00 долярів на журнал „Промінь".

С. Козловська, Торонто.

— — —

У двадцяті роковини упокоєння мого першого мужа Григорія Колісника, складаю замість квітів у його пам'ять 20.00 долярів на журнал „Промінь" і 12.00 долярів на передплату.

Зоня Винничук, Армстронґ, Б. К.

— — —

Замість квітів на свіжу могилу нашої дорогої членки Анни Дішко, яка упокоїлася 11-го липня 1986 року на 96-тім році свого трудолюбивого життя, посилаємо 10.00 долярів на „Промінь".

Родині висловлюємо наше співчуття, а Анні вічная пам'ять!

За відділ ім. О. Басараб
С. Гарах, голова. О. Смитанюк, реф.

— — —

Відділ Союзу Українок Канади при катедрі св. Івана в Едмонтоні, складає нев'янучі вінки у пам'ять своїх членок, які упокоїлися — бл. п. Віра Федорів в місяці липні 1986 року і бл. п. Василина Леськів в місяці серпні 1986 року і засилає 20.00 дол. на журнал „Промінь"

Вічна їм пам'ять! Родині покійних висловлюємо найщиріші співчиття.

За відділ:
Анна Томнюк, голова, Леся Івасюк, секр.

ВІДЗНАЧЕННЯ...

(Продовження зі стор. 23)

„Промінь" читає від появи першого числа, як також передплачує „Вісник'. В супроводі своєї дочки Марії ходить на відправи до Катедрального собору св. Івана. Взагалі, наша ювілятка є всіма шанована, як повновартісна людина в українсько-канадському суспільстві.

Ця згадка про минуле й її сучасне нехай підкріпить пані Романюк на силах, щоб її завтра було радісне й щасливе.

Хай Всемогучий Господь благословить ювілятку, Єлену Романюк щедро, щоб вона могла мирно й в здоров'ї прожити свої дальші літа між рідними своєї родини як також між мешканцями дому „Дніпро". На многі літа, Пані Є. Романюк!

З нагоди 95-ліття уродин Єлени Романюк, слідуючі особи жертвували на журнал „Промінь": По 50.00 долярів: Єлена Романюк і товариство старших „Дніпро". По 20.00 долярів: Іванна Дженис, Архипресвітер Григорій і добр. Марія Василів, Протопресвітер Дмитро і добр. Юстина Лучак, Марія Романюк, Параска Басараба, Анна Тимчишин, Анна Семенюк. По 10.00 долярів: Орися Лучак і Мирон Тарасюк, Тарас і добр. Марія Хом'як, добр. Ольга Бойчук, Марія Прокопів, Джералдін Наконечна, Богданна Масло. По 5.00 долярів: Анна Ґреґорі, Параска Саламандик, Марія Лазарук, Софія Гриник, Марія Сохолотоцька й Анна Резанець. — Разом: 350.00 долярів.

О. Б. — сусідка.

БЛ. П. ГАЛИНА МАРҐАРЕТА ВІНТОНИК
Сван Ривер, Ман.

У вівторок 1 квітня 1986 р. несподівано упокоїлась у власнім домі на 54-тім році свого життя бл. п. Галина Марґарета Вінтоник.

Галина народилася 11-го вересня 1931 року в Де Па, Ман. Закінчила публичну і вищу школу в Роблин, Ман., відтак закінчила секретарський курс у Вінніпеґ Коледж. В липні 1935 року вийшла заміж за Ореста Вінтоника з Йорктону, Саск. Перший дім подружжя був у Келґарі, Альберта. В 1956 році переїхали і поселилися у Свон Ривер, Ман. Там Галина завідувала театром.

Галина була активною членкою Ордер оф Роял Пирпл, присвячувала час добродійної праці і була сестрицею при православній громаді у Свон Плейнс.

Залишила Галина у смутку свого мужа Ореста, дочку Марсію, зятя Клейтона, внучки Кедра Курі з Синінук, Маму П. Ґеню Барабаш в Келовна, Б. К., двох братів Євгена в Едмонтоні і Леоніда у Свон Ривер, Манітоба.

У світлу пам'ять своєї доні і сестри Галини, засилаємо 25.00 дол. на фонд „Променя". Вічна їй пам'ять! Мама **Геня Барабаш** і брати **Євген та Леонід.**

Лист від нового читача

Я маю велику приємність привітати Вас, шановні Пані нашого українського видавництва журналу „Промінь". До цього часу я не був передплтником, а якось будучи в одних знайомих, і вони мені дали „Промінь". Коли я прочитав, то дуже собі вподобав і тому вирішив передплатити цей журнал. В ньому я читаю про наших великих заслужених жінок, наших великих патріотів, що життя своє віддавали за Україну.

Отож прийміть мій дар. Бажаю Вам Божого благословення у Вашій праці для нашого народу.

Михайло Сунак, Редвотер, Альберта.

Дорога Редакціе!

З нагоди 25-ліття журналу „Промінь", бажаю щасливого успіху на дальшу працю. Засилаю 25.00 долярів як мій дар на журнал „Промінь" і 12.00 долярів на передплату.

Анна Сабат, Агассі, Б. К.

У п'яту річницю відходу у вічність мого дорогого незабутнього мужа, старшини Української Галицької Армії — Осипа Кваса, що упокоївся 11 вересня 1981 року, у світлу пам'ять покійного засилаю 25.00 долярів на пресовий фонд журнала „Променя".

Марія Квас з родиною, Торонто.

— — —

У світлу пам'ять Єлисавети Лаб'юк, як нев'янучий вінок складаю пожертву на журнал „Промінь" 25.00 дол.

Родині висловлюю щирі співчуття, а покійній Вічная пам'ять!

Юстина Талпаш, Саскатун.

— — —

У світлу пам'ять покійної Добр. Параскеви Мельник, складаємо на нев'янучий вінок 25.00 дол. на журнал „Промінь", який вона читала від появи першого числа.

Вічна їй пам'ять!

Іван і Ярослава Ворох з родиною, Кемлупс, Б. К.

У світлу пам'ять визначного українського діяча, покійного сенатора Павла Юзика, складаємо замість квітів на свіжу його могилу 25.00 дол. на журнал „Промінь". Відділ Союзу Українок ім. Кн. Ольги — Торонто, Онт.

— — —

У світлу і незабутню пам'ять моїх дорогих батьків, батька Луки і мами Анни Половичів, упокоїлися в різний час у Кенорі, Онт., замість китиці квітів на їх могили, складаю пожертву 100.00 дол. на журнал „Промінь", якого вони обидвоє з великим вдоволенням читали.

За родину Половичів, дочка **Марія Гребенюк,** Кенора.

— — —

З приводу смерти св. п. Анни Курило, бувшої голови Союзу Українок Америки, вірної приятельки Мілени Рудницької та Матірнього Союзу Українок, на нев'янучий вінок у її пам'ять складаю пожертву на журнал „Промінь".

Ярослава Кіналь, Бронсвил, Н. Й.

Довкола дому

Стефанія Кульба

ZUCCINI CARROT PINEAPPLE BREAD

1 tspn baking soda
3 tspn cinnamon
½ cup bran cereal
1 cup salad oil
1 cup grated, drained, unpeeled zucchini
1 tsp baking powder
½ tspn nutmeg
2 tspn vanilla
3 eggs
1 tspn salt
2½ cups all purpose flour
1 cup grated carrots
1½ cups packed brown sugar
½ cup crushed, drained pineapple

Preheat oven to 350°. Grease and flour 2 loaf pans, 9x5". In small bowl, sift together flour, soda, baking powder, salt, cinnamon and nutmeg. In larger bowl, beat eggs and oil. Stir in sugar, zucchini, carrots, pineapple and vanilla. Mix in flour mixture and blend well. Add cereal and blend again. Pour into loaf pans and bake 1 to 1½ hrs. Bread is done when toothpick inserted in center comes out clean. Yield 2 loaves.

SOUR CREAM BACON DIP

1 cup sour cream
1 tblspn. chili sauce
1 minced garlic clove
½ tblspn. horseradish (well drained)
pinch dry mustard
1 tblspn. chopped parsley
salt and pepper to taste

Mix well. Chill. Serve with an assortment of raw vegetables.

— — —

ЛЯТЕ ТІСТО ДО РОСОЛУ

В мисці вбити два яйця й ложку води, досипати три ложки муки, ще раз добре вбити й ляти тоненькою струєю в кип'ячий росіл, щоби творилися тоненькі клюски; коли за рідкі будуть розпливатися, коли густе, то й клюски будуть густі.

ДЕСЕРТ З ЯБЛУК І АНАНАСУ

APPLE & BANANA DESSERT

½ ф. яблук
1 мала бляшанка ананасу
1-½ ложки цитринового соку
½ грейпфрута
3 ложки жовтого цукру

Сполокати і покраяти яблука в пасочки. Додати ананасу і соку з цитрини. Перекроїти грейпфрут на половину і вийняти мякіш. Вимішати з масою і пересипати цукром. Ладити на кілька годин перед поданням. Вставити до холодільника.

VEGETABLE DIP

1 cup sour cream
1 tblspn. parsley
1 tblspn. chives or onions — chopped fine
1 tblspn. lemon juice
6 - 8 slices bacon fried and crumbled

Combine all the ingredients and serve in a bowl surrounded by raw vegetables such as: cherry tomatoes, flowerets of cauliflower, broccoli, sticks of carrot, celery and cusumber, shallots, green pepper and green beans.

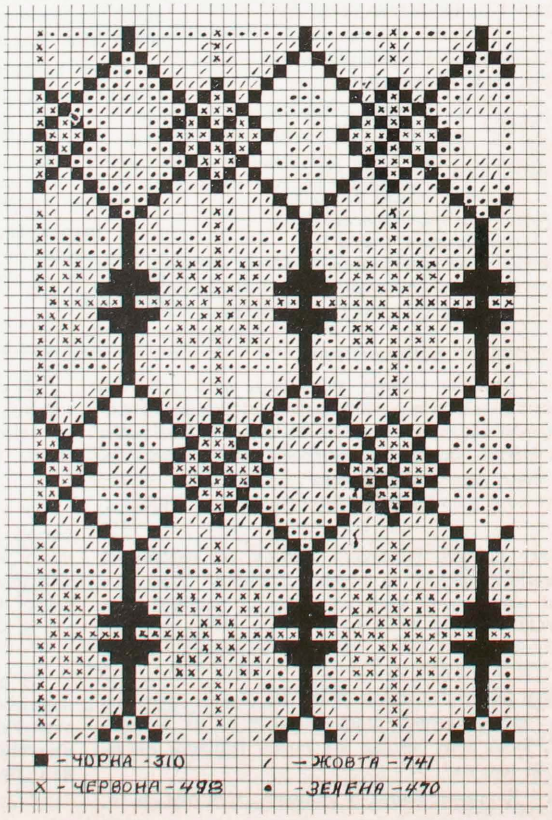

ПРОХАННЯ ДО ВІДДІЛІВ СОЮЗУ В СПРАВІ РІЗДВЯНИХ ПРИВІТАНЬ

Редакція і Централя Союзу Українок звертається з проханням до хвальних зарядів і членства відділів у справі святочних привітань до журнала „Промінь".

Не всі відділи мають референток, які так само потребують рішення заряду. Різдвяні привіти помагають журналові морально і фінансово та виявляють силу організації. Кожний відділ обов'язково повинен мати святочний привіт в своєму журналі.

Це треба робити завчасу, бо треба мати розподіл святочного матеріялу на Різдво. Хочемо, щоб число вийшло завчасу. Тому просимо хвильку уваги журналові.

Ціни за привіти так як і р а н і ш е : $25.00 за ¼, $50.00 за ½ і $100.00 за цілу сторінку. Привітайте с в о ї х рідних, друзів у світі та в Україні. Взірці привітань знайдете в різдвяних числах.

З нагоди Різдва Христового передплатіть журнал своїм близьким друзям. Це буде найбільш цінним подарунком, який буде прибувати до них 11 разів у рік.

Ви можете привітати своїх приятелів з Різдвом Христовим і Новим Роком почерез „Промінь".

Подбайте, щоб Ваш привіт наспів на час друку до „Променя". Пошта перед Різдвом повільна. Редакція повинна мати ввесь святочний матеріял не пізніше як 15 грудня.

НЕОБХІДНЕ ДЛЯ ШКОЛИ
Український виховальний співанник для дітей
СВІТАНОК
Видання Української Двомовної Асоціяції в Едмонтоні.
З нотами і рисунками.
Видано на гарному папері, в тверд. обкладинці, стор. 115.
Ціна: $7.50
Замовляйте в Союзі Українок Канади на адресу:
UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION
#612 24th St. East
Saskatoon, Sask. S7K 0L1

Ви можете набути тут книжку:
ПОЕТИКА ЛЕСІ УКРАЇНКИ І ЇЇ АФОРИЗМИ
Антонини Горохович
Видання Інституту Дослідів Волині.
Це для тих, що хочуть пізнати глибинну творчість поезії Лесі Українки
Видання і зовнішно дуже гарне, в білій твердій полотняній оправі з золотими витисками.
Стор. 144. Ціна $10.00 з пересилкою.
Замовляти:
UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East
Saskatoon, Saskatchewan
S7K 0L1

НОВА ДВОМОВНА КНИЖКА
СВЯТА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ
Прот. д-р Іван Стус
Переклад на англійську мову — Л. Фарини Бриджес
Вже вийшла з друку і продається давно очікувана двомовна книжка **„Свята Православної Церкви"** необхідна для кожної української родини.
Наші релігійні свята дуже близько пов'язані з побутом, звичаями, традиціями в родині. Автор оповідає про 32 релігійних свят у році дуже цікаво, мова щира, а для тих, що не володіють рідною мовою, той самий зміст англійською мовою.
Цю працю видав Союз Українок Канади з Фундації ім. Наталі Кобринської. Ціна книжки з пересилкою $6.50. Замовляти на адресу:
UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
#612 24th St. East
Saskatoon, Sask. S7K 0L1

P Y1 FEB 87
SUCHOLOTOSKY MRS M
301-13516-102 ST
EDMONTON AB
T5E 6A2

ВИДАННЯ, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК

Блискуча зоря, княжна Анна Всеволодівна, Митр. Іларіон	$ .25
Вибране, Г. Мандрика	1.50
Видатні жінки Українки, Н. Полонська-Василенко	6.00
Довідник про Союз Українок Канади	.10
Дорогами Сорокріччя, Н. Когуська	1.50
Збірка матеріялів, 100-річчя з дня народження Лесі Українки	2.00
На крилах пісень, пісні з нотами на слова Лесі Українки	10.00
На Роковини Івана Франка	1.00
П'єса, „За нами, сестри!" — Анна Звоздецька	1.50
П'єси для молоді	3.00
Програма для садочків, С. Маґус	3.00
Програма для Молодших Відділів СУМК	2.00
Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської	1.00
Програма на свято Св. Миколая	3.00
Про життя і творчість Ольги Кобилянської	1.00
Підручник для Надзірної Ради Молодших Відділів СУМК	10.00
50-річчя здобуття громадських прав укр. жінки, Г. Янішевська	.75
Статут Союзу Українок Канади	.25
Твори Лесі Українки, в англійській мові, КУК	7.50
Три сильветки, Л. Білецький	1.00
Українські коляди, С. Яременко	.75
Українська жінка в хореографії, М. Пастернакова	2.00
Чарівний діямант, М. Погідний-Угорчак	2.00
Юний Скоморох, п'єси для молоді	5.00
Я вернуся, О. Крамар	.50
Симон Петлюра, Український Вільний Університет	13.25
Ходить сон коло вікон, Рада Української Школи	2.00
На пошану Лесі Українки	8.00
Чверть століття (м'яка обкладинка), Н. Когуська	3.00
Чверть століття (тверда обкладинка), Н. Когуська	5.00
Дивись, слухай, говори, С. Василишин К1 і К2 —	2.50
К3	3.00
Золотий черевичок, Прот. С. П. Симчич	3.50
На пошану Лесі Українки (збірник), Б. Стебельський	8.00
Релігійні пісні для дітей й молоді, Петро Пауш	3.00
Канадіяна, Союз	12.00
Писанка, Головний Музей	7.00
Великдень, Ф. Пелех	7.00
Канадська Спадщина, О. Войценко	.50
Сувенір, наключник, зелений, червоний синій	.50
Українське вишиття — взори і стіби, Союз	12.00
Пісні мого серця, Дарія Могилянка	5.00
Думки летять на Україну, Дарія Могилянка	5.00
Як ваші діти ростуть — чому не подбати про добру денну опіку	.25
Прапори (нові)	25.00
Портрет Лесі Українки	2.00
Картки на листи з ковертами, з смолоскипом (12)	2.00
Прапорчики, на ньому смолоскип, тризуб, кленовий листок	1.00
Смолоскип — відзнака Союзу Українок Канади	17.00
Срібні ложечки з смолоскипом	12.00
Грамоти — 25-ліття (1.50), 50-ліття (2.75), досягнення (2.00)	
Серветки (доз.) 12	1.25
Свята Православної Церкви — прот. д-р І. Стус	6.00

ДОДАЙТЕ 15% НА ОПЛАТУ ПОШТИ!
А 5% ПРОВІНЦІЙНИЙ ПОДАТОК!

ПИШІТЬ ДО:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East,
SASKATOON, SASKATCHEWAN
S7K 0L1

НОВІ КНИЖКИ

ЩОЙНО ВИЙШЛИ З ДРУКУ
НАРИСИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
Комплет у трьох томах.

ДВОМОВНЕ

Автори:

С. Стечишин — Постаті з історії України
Н. Когуська — Постаті з літератури
С. Єременко — Постаті з музики
В. Ревуцький — Про театральне мистецтво
І. Кейван — Образотворче мистецтво

Переклали на англійську мову:
Орися Прокопів і Леона Фарина Бриджес
Видав Союз Українок Канади з присвятою

100-ЛІТТЮ ЖІНОЧОГО РУХУ

Ціна всіх трьох томів з пересилкою $20.00.
Продається лише в комплеті 3 книжок.

Замовлення разом з грішми висилати на адресу:

KRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East
Saskatoon, Saskatchewan
S7K 0L1